

Wójt

Gminy Paradyż

RAPORT O STANIE GMINY PARADYŻ ZA 2018 ROK

Spis treści

1. Wstęp	str. 2
2. Informacje ogólne	str. 2
3. Informacje finansowe	str. 2
3.1. Stan finansów gminy	str. 2
3.2. Wykonanie budżetu gminy	str. 4
3.3. Wykonanie wydatków inwestycyjnych	str. 4
3.4. Wieloletnia prognoza finansowa	str. 7
4. Informacja o stanie mienia komunalnego	str. 8
5. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii	str.10
5.1. Strategia rozwoju Gminy Paradyż	str.10
5.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż	str.13
5.3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż	str.14
5.4. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Paradyż	str.15
5.5. Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Paradyż na lata 2013 -2032	str.20
5.6. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar	str.20
5.7. Gminny program wspierania rodziny	str.21
5.8. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	str.24
5.9. Program przeciwdziałania narkomanii	str.26
5.10. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	str.27
6. Realizacja uchwał Rady Gminy Paradyż	str.28
7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	str.37
8. Część analityczna	str.38
8.1. Oświata	str.38
8.2. Gospodarka komunalna	str.40
8.3. Ochrona środowiska	str.40
8.4. Drogownictwo	str.41
8.5. Pomoc społeczna	str.41
9. Podsumowanie	str.45

1. WSTĘP

Wójt Gminy zgodnie z wprowadzoną w 2018 roku nowelizacją ustawy o samorządzie gminnym co roku do dnia 31 maja przedstawia Radzie Gminy raport o stanie gminy. Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności: stan finansów gminy, realizację polityk, programów i strategii oraz uchwał rady gminy.

2. INFORMACJE OGÓLNE

Gmina Paradyż leży w południowo-zachodniej części powiatu opoczyńskiego, w woj. łódzkim, w obrębie Wzgórz Opoczyńskich. Teren gminy charakteryzuje się mało urozmaiconą rzeźbą terenu. Jest to obszar pagórkowaty, o małych wysokościach względnych i niedużych spadkach.

Gmina zajmuje powierzchnię 82 km² i liczy 4 496 mieszkańców. Na gminę składa się 30 miejscowości skupionych w 27 sołectwach. Podkreślenia wymaga fakt, że w ostatnich 2 latach mamy więcej urodzeń niż zgonów. Dzięki opracowanemu planowi zagospodarowania przestrzennego gminy mamy wydzielone tereny pod budownictwo mieszkaniowe, co sprzyja osiedlaniu się młodych rodzin na naszym terenie.

Możemy się pochwalić, że dzięki wybudowaniu ok.83 km sieci wodociągowej mamy w 100 % zwodociągowana gminę z której korzysta 99% mieszkańców. Wybudowaliśmy również sieć kanalizacyjną, którą objęte jest 67% gminy i korzysta z niej 58% mieszkańców. W tym roku przystąpiliśmy do przebudowy oczyszczalni ścieków – wartość zadania to ponad 14 mln zł. z czego 7,7 mln pochodzi ze środków RPO Województwa Łódzkiego. Przystąpimy również do rozbudowy sieci kanalizacyjnej o kolejne ok. 14 km, na którą uzyskaliśmy dofinansowanie w kwocie ok. 2mln. zł. z PROW i staramy się o kolejny 1 mln. z RPO na realizację części położonej w ramach aglomeracji Paradyż. Również tam gdzie nie ma możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej nie zostawiamy mieszkańców bez wsparcia finansowego aa realizację prac związanych z oczyszczaniem ścieków. Przystąpiliśmy do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków z własnych środków i w pierwszym etapie wybudujemy 63 oczyszczalnie w 14 miejscowościach. Wkładem mieszkańców jest opracowanie dokumentacji technicznej i podłączenie się do wybudowanej oczyszczalni .

3. INFORMACJE FINANSOWE

3.1. Stan finansów gminy.

Budżet Gminy Paradyż na rok 2018 został przyjęty uchwałą Nr XXIX/212/2017 Rady Gminy Paradyż z dnia 19 grudnia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Paradyż na rok 2018. Dochody budżetu zostały ustalone na poziomie 19 771 906,00 zł, a wydatki w wysokości 22 599 706,00 zł. Łączna kwota przychodów budżetu w wysokości 3 670 000,00 zł oraz łączna kwota rozchodów budżetu w wysokości 842 200,00 zł. Zaplanowane wielkości budżetowe uległy zmianom wskutek wprowadzenia niezbędnych korekt, które umożliwiły efektywniejszą realizację zadań gminy. Zmiany spowodowane były również koniecznością wprowadzenia do budżetu kwot dotacji na zadania własne, zlecone, kwot subwencji oraz zmian w budżecie polegających na

przenoszeniu wydatków między podziałkami klasyfikacji budżetowej oraz rozdysponowaniu wolnych środków.

Po zmianach plan budżetu Gminy Paradyż na koniec 2018 roku przedstawiał się następująco:

dochody 22 675 794,36, z tego:

- bieżące 20 955 965,36 zł,
- majątkowe 1 719 829,00 zł,

wydatki 23 440 194,36 zł z tego:

- wydatki bieżące 19 492 316,36 zł,
- wydatki majątkowe 3 947 878,00 zł.

Planowane przychody na koniec roku wynosiły 1 216 600,00 zł z tytułu:

- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy wynosiły 1 112 600,00 zł, w tym: na spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek 452 200,00 zł, na pokrycie deficytu budżetowego 660 400,00 zł;
- nadwyżki z lat ubiegłych 104 000,00 zł, na pokrycie deficytu budżetowego

Rozchody kwocie 452 200,00 zł zaplanowane zostały na spłatę pożyczek zaciągniętych w minionych latach w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.

Wysokość zrealizowanych dochodów w 2018 roku zamknęła się kwotą 22 591 107,59 zł, co stanowi 99,63 % planowanych dochodów, natomiast wydatki został wykonany na kwotę 22 571 904,63 zł, z tego: wydatki bieżące 18 885 980,10 zł; wydatki majątkowe 3 685 924,53 zł.

Realizacja planu przychodów oraz rozchodów budżetu Gminy Paradyż 2018 rok została przedstawiona poniżej.

Przychody po stronie wykonania wynoszą łącznie 1 997 904,21 zł, w tym:

- wolne środki 1 590 000,00 zł,
- nadwyżka 407 904,21 zł;

Zaplanowane na 2018 roku spłaty pożyczek zaciągniętych w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi zostały zrealizowane w 100 % tj. 452 200,00 zł

- Zakup koparko – ładowarki wraz z osprzętem na potrzeby Gminy Paradyż – w dniu 22.10.2018 r. została podpisana umowa z WFOŚIGW w Łodzi w sprawie umorzenia kwoty 190 000,00 zł pod warunkiem przeznaczenia umorzonej kwoty na realizację zadania pn. „Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Paradyżu”;
- Przebudowa systemów grzewczych w budynku szkoły w Wójcinie z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii - pompy ciepła i ogniwa fotowoltaiczne spłacono 175 000,00 zł (pozostało 325 000,00 zł).
- Przebudowa systemów grzewczych w budynku szkoły w Paradyżu z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii - pompy ciepła i ogniwa fotowoltaiczne spłacono 277 200,00 zł (pozostało 622 800,00 zł).

Zobowiązania z tytułu pożyczek i kredytów na dzień 31.12.2018 roku wynoszą łącznie 947 800,00 zł i dotyczą zobowiązań w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. Zobowiązań warunkowych gmina nie posiada.

Stan zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego według sprawozdania Rb 28S wynosi 620 351,08 zł i dotyczy naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego tzw. „trzynastka” wraz z pochodnymi oraz dodatku wyrównawczego dla nauczycieli za 2018 rok wraz z pochodnymi jak

również z przedłożonych faktur i rachunków, które wpłynęły w styczniu 2019 roku, a dotyczyły 2018 roku. Należności wobec Urzędu Skarbowego i ZUS były regulowane na bieżąco.

Analizując realizację budżetu należy stwierdzić, że budżet zamknął się nadwyżką 19 202,96 zł (zgodnie ze sprawozdaniem NDS).

3.2 Wykonanie dochodów

Najistotniejsze dochody zostały wykonane w następujący sposób:

- 1) subwencja ogólna, w tym:
 część oświatowa - 5 027 224,00 zł;
 część wyrównawcza – 2 461 455,00 zł;
 część równoważąca – 172 998,00 zł.
- 2) dotacje bieżące związane z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami – 6 822 480,18 zł z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego i 55 835,62 z Krajowego Biura Wyborczego;
- 3) dotacje celowe bieżące otrzymane z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego na realizację własnych zadań bieżących gmin – 489 632,49 zł;
- 4) dotacja na wydatki majątkowe na dofinansowanie zadań realizowanych w ramach „Rządowego Programu na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej” – kwota 760 641,00 zł
- 5) po pozytywnej weryfikacji zostały przekazane środki w ramach programu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 w kwocie 757 272,57 zł, które zostały przyznane na dofinansowanie projektu „Przebudowa systemów grzewczych w budynku Szkoły w Wójcinie z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii - pompy ciepła i ogniwa fotowoltaiczne” oraz „Przebudowa systemów grzewczych w budynku Szkoły w Paradyżu z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii - pompy ciepła i ogniwa fotowoltaiczne”;
- 6) na podstawie podpisanej umowy z Urzędem Marszałkowskim w Łodzi gmina otrzymała dotację na wykonanie tego zadania w kwocie 84 990,00 zł;
- 7) na podstawie podpisanego porozumienia ze Starostwem Powiatowym w Opocznie na dotacje na „Przebudowę drogi powiatowej nr 3118E wraz ze skrzyżowaniem z ruchem okrężnym z Polną w Paradyżu” – 50 164,56 zł;
- 8) dotacja z WFOŚIGW w Łodzi w kwocie 48761,00 zł na dofinansowanie zadania „Rewaloryzacja zabytkowego parku w Paradyżu”

3.3. Wykonanie wydatków inwestycyjnych

REALIZACJA PLANU WYDATKÓW INWESTYCYJNYCH GMINY PARADYŻ W 2018 ROK ORAZ ŹRÓDEŁ ICH FINANSOWANIA			
Treść	Plan	Realizacja	%
Rolnictwo i łowiectwo	25 000,00	18 610,00	74,44
Uzbrojenie terenów inwestycyjnych	25 000,00	18 610,00	74,44

Raport o stanie gminy Paradyż

Dochody własne jst	25 000,00	18 610,00	74,44
Transport i łączność	1 625 750,00	1 590 558,61	97,84
Przebudowa drogi powiatowej nr 3118E wraz ze skrzyżowaniem z ruchem okrężnym z ul. Polną w Paradyżu	404 500,00	403 270,12	99,70
Dochody własne jst	404 500,00	403 270,12	99,70
Przebudowa drogi gminnej w Paradyżu - chodnik ul. Lipowa	249 650,00	235 834,54	94,47
Dochody własne jst	249 650,00	235 834,54	94,47
Przebudowa odcinka drogi gminnej nr 107201E	650 000,00	633 594,78	97,48
Dochody własne jst	650 000,00	633 594,78	97,48
Przebudowa drogi w miejscowości Bogusławy	1 600,00	1 525,45	95,34
Dochody własne jst	1 600,00	1 525,45	95,34
Budowa drogi Irenów - Podgaj wraz z wykonaniem budowli inżynierskiej - przepust na rzece Popławce	173 000,00	171 281,22	99,01
Dochody własne jst	173 000,00	171 281,22	99,01
Przebudowa drogi Popławy - Kolonia	77 000,00	76 821,33	99,77
Dochody własne jst	77 000,00	76 821,33	99,77
Przebudowa drogi Sylwerynów - Solec	70 000,00	68 231,17	97,47
Dochody własne jst	70 000,00	68 231,17	97,47
Administracja publiczna	24 000,00	20 224,73	84,27
Zakup systemu obsługi głosowań i transmisji obrad na potrzeby Rady Gminy Paradyż	24 000,00	20 224,73	84,27
Dochody własne jst	24 000,00	20 224,73	84,27
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	89 000,00	86 169,25	96,82
Zakup radiowozu oznakowanego dla potrzeb Komisariatu Policji w Paradyżu	37 000,00	37 000,00	100,00
Dochody własne jst	37 000,00	37 000,00	100,00
Zakup agregatu prądotwórczego	52 000,00	49 169,25	94,56
Dochody własne jst	52 000,00	49 169,25	94,56
Oświata i wychowanie	180 000,00	177 196,37	98,44
Dokończenie budowy nowych pomieszczeń do nauki na II piętrze w Szkole Podstawowej w Paradyżu	180 000,00	177 196,37	98,44
Dochody własne jst	180 000,00	177 196,37	98,44

Raport o stanie gminy Paradyż

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 553 097,00	1 345 145,58	86,61
Budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączami i sieci wodociągowej w gm. Paradyż	30 000,00	1 200,00	4,00
Dochody własne jst	30 000,00	1 200,00	4,00
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	140 000,00	2 000,00	1,43
Dochody własne jst	140 000,00	2 000,00	1,43
Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Paradyżu	20 000,00	0,00	0,00
Dochody własne jst	20 000,00	0,00	0,00
Rewaloryzacja zabytkowego parku w Paradyżu	110 761,00	110 713,41	99,96
Dochody własne jst	110 761,00	110 713,41	99,96
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	32 695,00	32 695,00	100,00
Dotacje celowe przekazane gminie na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	32 695,00	32 695,00	100,00
Odnawialne źródła energii na terenie gmin Paradyż i Żarnów	26 875,00	26 875,00	100,00
Dochody własne jst	26 875,00	26 875,00	100,00
Odnawialne źródła energii na terenie gmin Paradyż i Żarnów - pompy ciepła	5 820,00	5 820,00	100,00
Dochody własne jst	5 820,00	5 820,00	100,00
Budowa oświetlenia w Paradyżu, Daleszewicach, Dorobnej Woli	230 000,00	226 444,35	98,45
Dochody własne jst	230 000,00	226 444,35	98,45
Doświetlenie centrum Paradyża - pobernardyński zespół zabytków wraz z otoczeniem	103 000,00	96 947,20	94,12
Dochody własne jst	103 000,00	96 947,20	94,12
Oświetlenie zabytkowego kościoła św. Andrzeja Apostoła w Wójcinie	45 000,00	41 854,17	93,01
Dochody własne jst	45 000,00	41 854,17	93,01
Zagospodarowanie centrum Wójcina	498 000,00	493 624,30	99,12
Dochody własne jst	498 000,00	493 624,30	99,12
Zagospodarowanie placu w Paradyżu przy ul. Przedborskiej	343 641,00	339 667,15	98,84

Raport o stanie gminy Paradyż

Dochody własne jst	343 641,00	339 667,15	98,84
Kultura fizyczna	451 031,00	448 019,99	99,33
Budowa Otwartych Stref Aktywności na terenie Gminy Paradyż	451 031,00	448 019,99	99,33
Dochody własne jst	451 031,00	448 019,99	99,33
Razem	3 947 878,00	3 685 924,53	93,36

3.4. Wieloletnia prognoza finansowa

Uchwała wieloletniej prognozy finansowej Gminy Paradyż przedstawia perspektywę finansową, możliwości inwestycyjne i ocenę zdolności kredytowej Gminy w przyszłych latach na podstawie planowanych wielkości dochodów i wydatków budżetu gminy, wykazu przedsięwzięć i prognozy długu JST.

W celu opracowania WPF są przeanalizowane umowy kredytowe i harmonogramy ich spłat, realizowane projekty i inne umowy przekraczające rok budżetowy oraz przewidziane do realizacji w określonej perspektywie czasowej przedsięwzięcia.

Na koniec 2018 WPF obejmował przedsięwzięcia na lata 2018-2023. Do podstawowych czynników mających wpływ na planowaną wielkość dochodów należą: subwencja, podatki i opłaty lokalne, dotacje na zadania zlecone gminie jak również środki zewnętrzne pozyskiwane w celu realizacji inwestycji. Kształtowanie się wydatków wynika z ograniczonych możliwości zwiększania dochodów oraz przeznaczania środków na inwestycje i na spłatę zobowiązań finansowych z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek. W prognozie przyjęto nieznaczny wzrost wynagrodzeń oraz wydatków związanych z funkcjonowaniem rady i urzędu.

Występująca nadwyżka w kolejnych latach zostanie przeznaczona na spłatę zaciągniętych pożyczek i kredytów.

Mając na uwadze dalszy rozwój gminy konieczne jest kontynuowanie inwestycji już rozpoczętych w zakresie gospodarki komunalnej i ochrony środowiska, jak również inwestycje mające na celu ochronę środowiska. W przedsięwzięciach znajduje się również zadanie mające na celu zaktywizowanie organizacji z terenów Gminy Paradyż tj. *„Przebudowa i rozbudowa świetlicy w Daleszewicach wraz z zagospodarowaniem terenu”* do pozyskiwania środków zewnętrznych i zmieniania swoich miejscowości.

W ramach przedsięwzięć zostały wykazane kwoty wynikające z zadań już realizowanych, planowane do realizacji w latach następnych, zgodnie z zawartymi lub przewidzianymi do zawarcia umowami tj:

- I. Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009.r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz.1240,z późn.zm.), z tego:
1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Paradyż – 2019 – 2020;
  2. Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Paradyżu — 2019 – 2020;
  3. Budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączami i sieci wodociągowej w gm. Paradyż -- 2019 – 2020;

II .Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2), z tego

- w ramach wydatków bieżących
  - 1) Czyste powietrze nasz wspólny interes – szkoła przyjazna środowisku – 2018 – 2019
  - 2) Demontaż i utylizacja płyt azbestowo - cementowych na terenie Gminy Paradyż – 2018 – 2019;
  - 3) Opracowanie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Paradyż oraz opracowanie zmiany przestrzennego Gminy Paradyż 2016-2018;
- w ramach wydatków majątkowych
  - 1) Budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączami i sieci wodociągowej w gm. Paradyż - 2014 -2020;
  - 2) Budowa świetlicy w Irenowie wraz z zagospodarowaniem terenu - 2015 – 2020;
  - 3) Doświetlenie centrum Paradyża - pobernardyński zespół zabytków wraz z otoczeniem 2015-2018;
  - 4) Przebudowa i rozbudowa świetlicy w Daleszewicach wraz z zagospodarowaniem terenu – 2015 – 2019;
  - 5) Budowa drogi Irenów - Podgaj wraz z wykonaniem budowli inżynierskiej - przepust na rzece Popławce 2016-2018;
  - 6) Zagospodarowanie centrum Wójcina 2015-2018;
  - 7) Rewaloryzacja zabytkowego parku w Paradyżu 2017-2018;
  - 8) Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Paradyż – 2017 – 2020;
  - 9) Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków – 2018 – 2019;
  - 10) Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Paradyżu – 2017 – 2020;
  - 11) Budowa oświetlenia w Paradyżu, Daleszewicach, Dorobnej Woli - 2017-2018;
  - 12) Odnawialne źródła energii na terenie gmin Paradyż i Żarnów - 2018 – 2019;
  - 13) Odnawialne źródła energii na terenie gmin Paradyż i Żarnów - pompy ciepła -2018 – 2019;
  - 14) Budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączami w miejscowości: Grzymałów, Stawowice - Kolonia - 2021 – 2022;
  - 15) Uzbrojenie terenów inwestycyjnych - 2018 – 2019;
  - 16) Zagospodarowanie placu w Paradyżu przy ul. Przedborskiej – 2018- 2019.

Opracowana prognoza ma charakter dokumentu kroczącego. Aktualizacja WPF jest przeprowadzana poprzez weryfikacje zakresów rzeczowych i wynikających z tego kosztów, wprowadzanie nowych zadań oraz eliminowanie zadań, od realizacji których się odchodzi. Aktualizacja jest przeprowadzana co najmniej raz w roku w trakcie przygotowania projektu budżetu na kolejny rok budżetowy.

4. Informacja o stanie mienia komunalnego

Ustawodawca w art. 267 ustawy o finansach publicznych (tj. Dz. U z 2017 r. poz. 2077 ze zm.) nakłada obowiązek przedkładania organom Gminy wraz ze sprawozdaniem rocznym z wykonania budżetu informacji o stanie mienia komunalnego.

Raport o stanie gminy Paradyż

Wartość brutto środków trwałych na dzień 31.12.2017 r. wynosiła **60 543 433,79 zł**, w tym w poszczególnych jednostkach kształtuje się następująco:

1) Urząd Gminy	48 195 479,31 zł;
2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	23 323,63 zł;
4) Szkoła Podstawowa w Paradyżu	7 760 337,71 zł
5) Szkoła Podstawowa w Przyłęku	996 528,57 zł;
6) Szkoła Podstawowa w Sokołowie	504 874,21 zł;
7) Szkoła Podstawowa w Wójcinie	3 062 890,36 zł.

W ciągu okresu sprawozdawczego wartość środków trwałych uległa zwiększeniu o kwotę 3 391 691,49 zł poprzez:

- 1) w drodze inwestowania o kwotę 3 271 261,49 zł - w wyniku zakończenia następujących zadań:
  - Przebudowa drogi gminnej w Paradyżu - chodnik ul. Lipowa - 235 834,54 zł;
  - Rewaloryzacja zabytkowego parku w Paradyżu -123 013,41 zł;
  - Przebudowa drogi Popławy - Kolonia - 76 906,20 zł;
  - Przebudowa drogi Sylwerynów – Solec - 68 319,73 zł;
  - Doświetlenie centrum Paradyża - pobernardyński zespół zabytków wraz z otoczeniem 102 482,20 zł;
  - Budowa drogi Irenów - Podgaj wraz z wykonaniem budowli inżynierskiej - przepust na rzece Popławce 171 281,22 zł
  - Oświetlenie uliczne w Dorobnej Woli – 29 742,40 zł;
  - Oświetlenie uliczne w Daleszewicach – 111 762,09 zł;
  - Oświetlenie uliczne w Paradyżu ul. Topolowa – 17 970,46 zł;
  - Oświetlenie uliczne w Paradyżu ul. Lipowa – 24 901,46 zł;
  - Oświetlenie uliczne w Paradyżu ul. Łąkowa – 64 854,28 zł;
  - Oświetlenie uliczne w Paradyżu ul. Polna– 12 580,16 zł;
  - Droga gminna nr 107201E w miejscowości Mariampol – 633 594,78 zł;
  - Przebudowa drogi powiatowej 3118Ewraz ze skrzyżowaniem z ruchem okrężnym z ulicą Polną w Paradyżu – 403 270,12 zł;
  - Zagospodarowanie Centrum Paradyża – 514 174,70 zł;
  - Oświetlenie zabytkowego kościoła w Wójcinie im. Andrzeja Apostoła – 42 758,22 zł;
  - Budowę Otwartych Stref Aktywności – 448 019,99 zł
  - Dokończenie budowy nowych pomieszczeń do nauki na II piętrze budynku Szkoły Podstawowej w Paradyżu – 177 196,37 zł
  - Programów komputerowych „Office” dla Szkoły Podstawowej w Wójcinie 6 004,86
- 2) w drodze zakupu o kwotę 50 430,00 zł agregatu prądotwórczego dla OSP w Paradyżu;
- 3) na mocy decyzji właściwych organów przyjęto na stan środków trwałych budynek świetlicy w Grzymałowie wartość księgową 70 000,00 zł

Natomiast zmniejszenie o kwotę 42,52 zł w wyniku:

Na podstawie aktu notarialnego z dnia 19.12.2018 roku nr 12078/2018 sprzedaży działki w Kazimierzowie oznaczonej w ewidencji gruntów 753/2 o powierzchni 0,14 ha o ww. wartości księgowej (cena z aktu notarialnego 6 976,00 zł)

Wartość brutto środków trwałych na dzień 31.12.2018 r. wynosiła 63 935 082,76 zł, w tym w poszczególnych jednostkach kształtuje się następująco:

1) Urząd Gminy	51 403 927,05 zł;
2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	23 323,63 zł;
4) Szkoła Podstawowa w Paradyżu	7 937 534,08 zł
5) Szkoła Podstawowa w Przyłęku	996 528,57 zł;
6) Szkoła Podstawowa w Sokołowie	504 874,21 zł;
7) Szkoła Podstawowa w Wójcinie	3 068 895,22 zł.

Dochody z umów dzierżawy i najmu lokali mieszkalnych za okres sprawozdawczy osiągnięto w kwocie 63 552,71 zł.

W 2018 roku gmina osiągnęła wpływy ze sprzedaży składników majątkowych w kwocie 6 976,00 zł sprzedaż działki w Kazimierzowie oznaczonej w ewidencji gruntów 753/2 o powierzchni 0,14 ha.

5. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

5.1. Strategia rozwoju Gminy Paradyż

Strategia rozwoju Gminy Paradyż na lata 2014 – 2020 jest kluczowym dokumentem, który poprzez swoją zawartość, a także sposób dochodzenia do zawartych w nim rozwiązań systematyzuje wiedzę o gminie, wyznacza długofalowe kierunki jej rozwoju oraz wskazuje działania, których realizacja przyczyni się do rozwoju obszaru. Strategia została przyjęta przez Radę Gminy Paradyż uchwałą Nr XXXIV/234/2014 w dniu 24 czerwca 2014 roku. Jej przyjęcie poprzedzone było spotkaniami z mieszkańcami Gminy, którzy zaproponowali objęte nią działania.

Poniżej w zestawieniu tabelarycznym zaprezentowano streszczenie założeń misji, wizji oraz celów strategicznych i operacyjnych określonych dla gminy Paradyż na lata 2014 – 2020.

WIZJA
W 2020 ROKU GMINA PARADYŻ MIEJSCEM PRZYJAZNYM INWESTOROM I STWARZAJĄCYM KORZYSTNE WARUNKI DO ZAMIESZKANIA.
MISJA

WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU INWESTYCYJNEGO, KAPITAŁU LUDZKIEGO, ZASOBÓW KULTUROWYCH W CELU ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY.		
CELE STRATEGICZNE		
1. Tworzenie korzystnych warunków do rozwoju gospodarczego Gminy	2. Rozwój i dostosowanie infrastruktury w celu zrównoważonego rozwoju Gminy	3. Podniesienie jakości życia mieszkańców
CELE OPERACYJNE		
1.1 Pozyskiwanie inwestorów	2.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury drogowej, okołodrogowej i technicznej	3.1 Stworzenie korzystnych warunków do osiedlania się w gminie
1.2 Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości	2.2 Ochrona środowiska i przestrzeni publicznej	3.2 Pełne wykorzystanie zasobów kulturowych i tradycji regionu
1.3 Wspieranie rozwoju rolnictwa		
1.4 Poprawa jakości oświaty		

Cel strategiczny 1. Tworzenie korzystnych warunków rozwoju gospodarczego Gminy.

W ramach realizacji tego celu staraliśmy się pozyskać inwestora na tereny inwestycyjne będące własnością gminy Paradyż. W tych działaniach wspomagali nas przedstawiciele Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Działania w tym zakresie w końcu zaowocowały i w 2018 roku udało się pozyskać inwestora, który zakupił 2 ha gruntów w terenach inwestycyjnych, na których

W ramach wspierania rozwoju rolnictwa staramy się utrzymywać podatek rolny na tym samym poziomie od 2015 roku. Mając na uwadze, że sprzęt i maszyny rolnicze są bardzo drogie podnosimy jakość dróg dojazdowych do pól, wiele z nich posiada nawierzchnie bitumiczną. W Urzędzie Gminy co środa ma dyżur pracownik Ośrodka Doradztwa Rolniczego, który służy radą i pomocą dla rolników z terenu naszej gminy.

W ramach poprawy jakości oświaty w 2018 roku udało się pozyskać środki na doposażenie w pomoce naukowe Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego Prymasa Tysiąclecia w Wójcinie, wyremontowano łazienki w szkołach w Wójcinie, Paradyżu i Przyłęku, a także zostało wykończony II piętro dobudowanej części budynku szkoły w Paradyżu.

Niestety skromne środki jakie otrzymaliśmy z Ministerstwa Edukacji Narodowej na wyposażenie nowo oddanych sal lekcyjnych pozwoliły jedynie na uruchomienie 1 sali lekcyjnej.

Cel Strategiczny 2. Rozwój i dostosowanie infrastruktury w celu zrównoważonego rozwoju Gminy.

Na 82,5 km dróg stanowiących własność Gminy 57,398 km jest utwardzonych o nawierzchni bitumicznej, a jedynie 18,752 km to drogi o gruncie rodzimym. Drogi przebiegające przez wszystkie miejscowości położone na terenie Gminy są o nawierzchni bitumicznej. Podkreślenia wymaga fakt, że również duża część dróg dojazdowych do pól posiada taką nawierzchnię. Inwestycja w drogi to poniekąd również inwestycja w rolnictwo ponieważ w chwili obecnej Rolnicy dysponują bardzo nowoczesnym a zarazem kosztownym sprzętem rolniczym, któremu drogi o złej nawierzchni nie służą. Oprócz dróg zostały wybudowane parkingi w Paradyżu i Wójcinie.

W 2018 roku wykonaliśmy zadania związane z zagospodarowaniem centrum Paradyża i Wójcina. Realizacja tych zadań przyczyniła się do podniesienia standardu życia mieszkańców. Wspólnie z Powiatem Opoczno zrealizowaliśmy inwestycję budowy ronda na skrzyżowaniu drogi powiatowej z drogą gminną w Paradyżu, która przyczyniła się do podniesienia bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego to również oświetlenie tych dróg i placów. W 2018 roku zostało wykonane oświetlenie w Daleszewicach, Dorobnej Woli, w Paradyżu na ul. Lipowej i Topolowej. Ponadto zostało wykonane oświetlenie centrum Paradyża.

W ramach ochrony środowiska w 2018 roku przystąpiliśmy do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, które są realizowane w miejscowościach przez które nie przebiega sieć kanalizacji sanitarnej. Wystąpiliśmy wspólnie z gminą Żarnów z wnioskami o dofinansowanie w ramach RPO Województwa Łódzkiego dwóch projektów:

- projekt pn. „Odnawialne Źródła Energii na terenie Gmin Paradyż i Żarnów – pompy ciepła” ramach Osi priorytetowej IV Gospodarka niskoemisyjna, Działanie IV.3 Ochrona powietrza, poddziałanie IV.3.2 Ochrona powietrza
W ramach tego projektu zostaną zrealizowane pompy ciepła: 8 lokalizacji o szacowanej łącznej mocy ok. 92,3 kW (od 7 do 14,5 kW)
- projekt pn. „Odnawialne źródła energii na terenie Gmin Paradyż i Żarnów”. ramach Osi priorytetowej IV Gospodarka niskoemisyjna, Działanie IV.1 Odnawialne Źródła Energii poddziałanie IV.1.2 Odnawialne źródła energii
w ramach tego projektu zostaną wykonane kolektory słoneczne: 17 lokalizacji; kotły na biomasę: 20 lokalizacji oraz instalacje fotowoltaiczne: 103 lokalizacje.

Cel Strategiczny 3. Podniesienie jakości życia mieszkańców

Realizując ten cel staramy się zapewnić wszystkim mieszkańcom dostęp do bieżącej wody za pośrednictwem sieci wodociągowej. Dostęp do sieci kanalizacyjnej, a w przypadku jej braku budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. W 2018 roku otrzymaliśmy dofinansowanie na budowę sieci kanalizacyjnej w miejscowościach Przyłęk, Joaniów i Sylwerynów. Budujemy miejsca aktywnego wypoczynku w postaci boisk, placów zabaw i siłowni zewnętrznych. W 2018 roku zostały

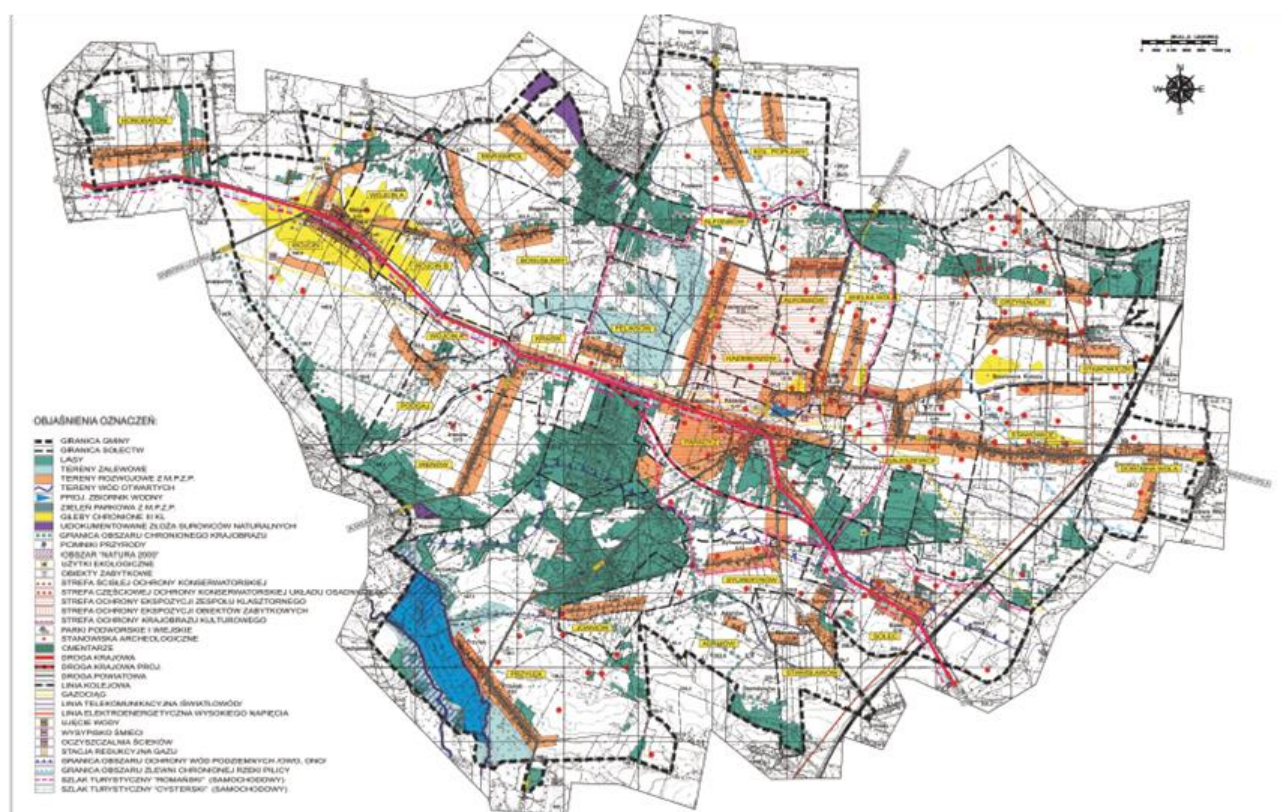
zrealizowane cztery otwarte strefy aktywności w miejscowościach: Paradyż, Przyłęk, Stawowice i Sokołów, ponadto w Wójcinie zlokalizowano urządzenia siłowni zewnętrznej przy zagospodarowywaniu jego centrum.

5.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż

Rada Gminy Paradyż uchwałą nr IX/56/2015 z dnia 16 września 2015 roku przystąpiła do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Paradyż.

W 2018 r. kontynuowane były prace nad zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż. 30 lipca 2018 r. odbyło się posiedzenie gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej, na której zaopiniowano pozytywnie projekt studium. Po wprowadzeniu uwag, wniesionych do dokumentów planistycznych przez Gminną Komisję Urbanistyczną, projekt studium został przekazany do opiniowania i uzgodnień.

W chwili obecnej trwają prace związane z naniesieniem uwag wniesionych przez instytucje opiniujące.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Paradyż (źródło: Gmina Paradyż)

5.3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż

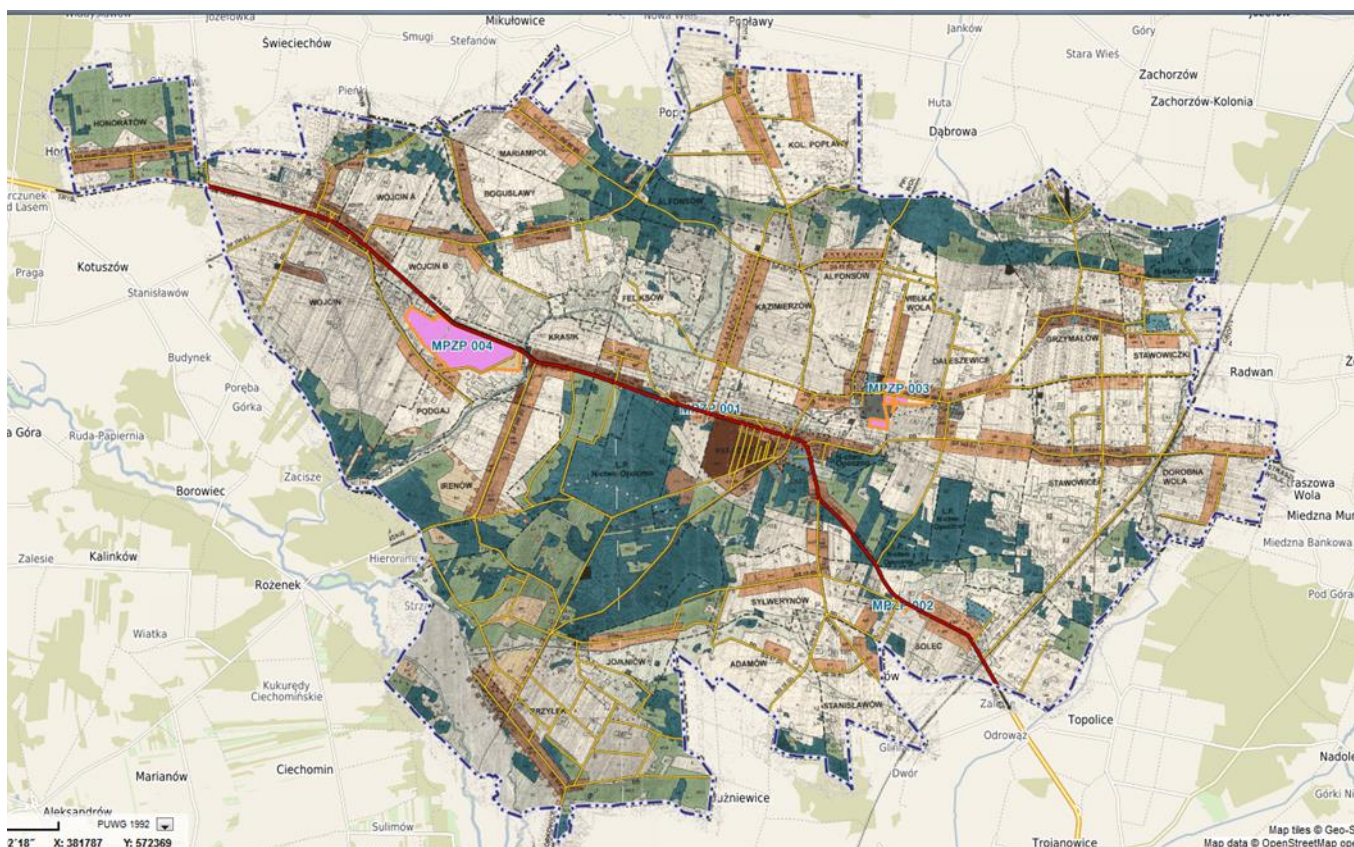
Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż został przyjęty uchwałą Nr XXXV/154/2005 Rady Gminy Paradyż z dnia 25 listopada 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części Gminy Paradyż, obejmującego obszary w obrębach wsi: Kazimierzów, Popławy Kol., Feliksów, Honoratów, Mariampol, Bogusławy, Wójcin A, Wójcin B, Wójcin, Podgaj, Krasik, Irenów, Joaniów, Stanisławów, Adamów, Solec, Dorobna Wola, Stawowice Kol., Stawowice, Grzymałów, Stawowiczki, Daleszewice, Wielka Wola, Alfonsów, Sylwerynów oprócz działek o numerach ewidencyjnych 58/1, 58/2, 59/1, 59/2 oraz część działki o nr 57; Paradyż oprócz działek z obrębu geodezyjnego Dąbrówka o numerach ewidencyjnych 219/1, 219/2, 221, 222; Przyłek oprócz obszaru między odnogami rzeki Czarnej.

Plan ten z inicjatywy Gminy jak i właścicieli prywatnych był kilkakrotnie zmieniany:

- UCHWAŁA NR XVIII/108/2012 RADY GMINY PARADYŻ z dnia 22 sierpnia 2012 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego fragment obszaru sołectwa Solec.
- UCHWAŁA NR XVIII/107/2012 RADY GMINY PARADYŻ z dnia 22 sierpnia 2012 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego fragment obszaru sołectwa Wielka Wola, sołectwa Paradyż, sołectwa Daleszewice.
- UCHWAŁA NR XXII/138/2012 RADY GMINY PARADYŻ z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego fragment obszaru sołectwa Wójcin A, sołectwa Krasik, sołectwa Wójcin.
- UCHWAŁA NR XXVII/202/2017 RADY GMINY PARADYŻ z dnia 26 października 2017r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż dotyczącej fragmentu miejscowości Paradyż, działki nr 100, 202, 203 oraz części działek 613 i 614.

Raport o stanie gminy Paradyż

Obszar gminy objęty planem zagospodarowania przestrzennego (źródło: Gmina Paradyż)

W 2018 r. kontynuowane były prace nad zmianą miejscowego planu i w efekcie tych prac w czerwcu 2018 r. zostały przyjęte następujące uchwały:

- UCHWAŁA NR XXXIV/250/2018 RADY GMINY PARADYŻ z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Paradyż, dotyczącej fragmentu miejscowości Wielka Wola, działka nr 85/18 - zmiana dotyczyła obszaru zabytkowego parku ;
- UCHWAŁA NR XXXIV/248/2018 RADY GMINY PARADYŻ z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż dotyczącego fragmentu miejscowości Dorobna Wola, działka nr 23/2;
- UCHWAŁA NR XXXIV/249/2018 RADY GMINY PARADYŻ z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż dotyczącej fragmentu miejscowości Solec, działki nr 248/2, 249/2, 250/2, 251/2, 252/2.

5.4. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Paradyż

W dniu 16 września 2015 roku uchwałą nr IX/52/2015 Rady Gminy Paradyż został uchwalony „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej na lata 2015 – 2020 dla Gminy Paradyż”, który został zmieniony uchwałą Nr XIV/95/2016 z dnia 2016 roku.

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Paradyż do 2020 r. jest dokumentem strategicznym, opisującym kierunki działań zmierzających do osiągnięcia celów pakietu klimatyczno-energetycznego tj. redukcji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii

pochodzącej ze źródeł odnawialnych, zwiększenia efektywności energetycznej, poprawy jakości powietrza oraz zmiany postaw konsumpcyjnych użytkowników energii.

Wdrażanie zapisów Planu gospodarki niskoemisyjnej wpływa na poprawę stanu środowiska i jakości życia mieszkańców Gminy w zakresie m.in. ograniczenia emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, termomodernizacji budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej, modernizacji i rozbudowy infrastruktury drogowej, zmniejszenia energochłonności oświetlenia ulicznego oraz innych dziedzin funkcjonowania Gminy.

Opracowany dokument formułuje trzy cele strategiczne (kierunkowe i długofalowe) odpowiadające na pytanie co chcemy osiągnąć w perspektywie czasowej do roku 2020. Cele strategiczne zostały oznaczone literami od A do C. Oznaczenie to spełnia rolę porządkującą. Cele nie posiadają rangi lecz są sobie równe pod względem wagi i znaczenia. Następnie zostały wyznaczone cele operacyjne wskazujące sposoby realizacji celów strategicznych, które odpowiadają na pytanie w jaki sposób należy lub można je osiągnąć. Głównym wykonawcą celów postawionych w strategii będzie samorząd lokalny, który z mocy ustaw ustrojowych jest odpowiedzialny za zaspakajanie potrzeb zbiorowych wspólnoty, którą reprezentuje. W ramach osiągnięcia jak najbardziej optymalnego rozwoju gospodarki niskoemisyjnej Gminy Paradyż zakłada się udział we wdrażaniu zapisanych postanowień licznych aktorów lokalnych, w tym instytucji publicznych i prywatnych oraz wszystkich mieszkańców Gminy.

CEL A. Paradyż gminą o wysokiej redukcji emisji gazów cieplarnianych

Działania prowadzące do realizacji celu osiągnięcia wysokiego poziomu redukcji emisji gazów cieplarnianych będą w pierwszej kolejności dotyczyły działań w wymiarze publicznym i będą opierały się przede wszystkim na termomodernizacji budynków. Kolejną formą realizacji celu ma być szereg działań promocyjnych prowadzących do rozpropagowania wśród społeczności lokalnej zarówno transportu publicznego, jak również budownictwa pasywnego oraz postaw ecodrivingu. Realizacja celu doprowadzić ma do zmiany filozofii podejścia do korzystania ze wszelkiego rodzaju energii mające za cel minimalizację jej zużycia a co za tym idzie, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Cel strategiczny A będzie osiągany przez realizację następujących celów operacyjnych:

CEL Operacyjny A.1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej

W dniu 8 października 2018 roku pomiędzy Województwem Łódzkim a Gminą Paradyż została zawarta umowa na realizację projektu „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Paradyż”. W ramach tej umowy zostaną wykonane prace przy budynkach użyteczności publicznej : budynku OSP w Paradyżu, budynku OSP w Wójcinie, tzw. Agronomówce i świetlicy w Sokołowie. Prace te obejmą: ocieplenie tych budynków, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, zainstalowanie ogrzewania zasilanego przez powietrzne pompy ciepła.

CEL Operacyjny A.2. Termomodernizacja budynków mieszkalnych

Termomodernizacja budynków to nie tylko ich ocieplenie ale również wymiana źródeł ciepła i ciepłej wody użytkowej. Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu mieszkańców wspólnie

z gminą Żarnów złożyliśmy projekt pn. „Odnawialne źródła energii na terenie Gmin Paradyż i Żarnów” w ramach Osi priorytetowej IV Gospodarka niskoemisyjna, Działanie IV.1 Odnawialne źródła energii, poddziałanie IV.1.2 Odnawialne źródła energii – dzięki któremu będziemy mogli zainstalować:

- kolektory słoneczne w 17 lokalizacjach,
- kotły na biomasę w 20 lokalizacjach.

CEL Operacyjny A.3. Propagowanie pasywnego budownictwa

W ramach realizacji powyższych celów w 2018 roku w Urzędzie Gminy w Paradyżu odbyło się spotkanie na którym przedstawiciele Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi przekazali mieszkańcom Gminy informacje na temat programu „Czyste powietrze”. Celem tego programu jest zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne. Program skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych by efektywnie zarządzać energią. Działania te nie tylko pomogą chronić środowisko, ale dodatkowo zwiększą domowy budżet, dzięki oszczędnościom finansowym.

CEL Operacyjny A.4. Edukacja i promocja w zakresie ecodrivingu

Ekojazda daje wymierne korzyści. Stosując się do szeregu zasad można oszczędzić nawet trzy litry paliwa na 100 kilometrów! Aby osiągnąć ten cel należy zastosować niżej wymienione zasady:

- 1 - wrzuć wyższy bieg najszybciej, jak to możliwe,
- 2 - jedź na najwyższym możliwym biegu i na najniższych możliwych obrotach,
- 3 - przyspieszaj dynamicznie,
- 4 - jedź płynnie i przewiduj sytuacje na drodze,
- 5 - hamuj silnikiem, zdejmując nogę z gazu.

W ramach tego celu możemy jedynie apelować do kierowców aby mając na uwadze stan środowiska naturalnego, w którym żyjemy stosowali się do powyżej wymienionych zasad mając na uwadze, że nie jesteśmy właścicielami planety Ziemia a jedynie ją wypożyczyliśmy od przyszłych pokoleń.

CEL B. Paradyż gminą racjonalnego wykorzystania energii

Racjonalne wykorzystanie energii elektrycznej przez odbiorców końcowych, może zostać ograniczone w ramach poprawy efektywności energetycznej obiektów, cel strategiczny poprzez realizację celów szczegółowych zakłada obniżenie zużycia energii w obiektach mieszkalnych i komercyjnych oraz poprzez wytwarzanie energii elektrycznej w mikroinstalacjach wykorzystujących odnawialne źródła energii. W szczególności potencjałem rozwojowym wykazują się instalacje fotowoltaiczne i mikroturbiny wiatrowe, które można zamontować nie tylko na obiektach

publicznych ale także na dachach domów jednorodzinnych. Cel strategiczny B będzie osiągniany przez realizację następujących celów operacyjnych:

CEL Operacyjny B.1. Inwentaryzacja oświetlenia ulicznego

CEL Operacyjny B.2. Modernizacja oświetlenia ulicznego

Gmina Paradyż posiada zinwentaryzowane oświetlenie uliczne. Dzięki temu możemy podejmować działania w zakresie wymiany i modernizacji punktów oświetleniowych, jak również sytuowania nowych punktów z zastosowaniem energooszczędnych żarówek i astronomicznych zegarów, które pozwalają na włączanie oświetlenia o określonych godzinach w zależności od pór roku.

W 2018 roku zostało wykonane uzupełnienie oświetlenia ulicznego w Daleszewicach i Dorobnej Woli oraz wykonane oświetlenie uliczne w Paradyżu przy ulicach: Topolowej, Łąkowej i Polnej, oraz uzupełnienie przy ul. Lipowej.

Ponadto wykonano:

- oświetlenie centrum Paradyża – pobernardyński zespół zabytków wraz z otoczeniem
- budowę kablowej linii nN oświetlenia ulicznego;
- oświetlenie zabytkowego kościoła św. Andrzeja Apostoła w Wójcinie.

CEL Operacyjny B.3. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii do wytworzenia energii elektrycznej

Na terenie Gminy Paradyż realizowane są również działania w zakresie instalacji odnawialnych źródeł energii do wytwarzania energii elektrycznej. Do 2018 roku na terenie gminy zostały wykonane instalacje fotowoltaiczne o łącznej mocy ok. 104 kW (zlokalizowane na 21 nieruchomościach), z czego 19 o mocy . Pozostałe dwie instalacje zostały zamontowane na budynkach szkół, w tym:

- instalacja na budynku Szkoły Podstawowej w Wójcinie o mocy 23,76 kW,
- instalacja na budynku Szkoły Podstawowej w Paradyżu o mocy 28,05 kW.

Biorąc pod uwagę zainteresowanie mieszkańców wykorzystywaniem źródeł energii odnawialnej do produkcji energii elektrycznej w 2018 roku wspólnie z gm. Żarnów złożyliśmy projekt pn. „Odnawialne źródła energii na terenie Gmin Paradyż i Żarnów” w ramach Osi priorytetowej IV Gospodarka niskoemisyjna, Działanie IV.1 Odnawialne Źródła Energii poddziałanie IV.1.2 Odnawialne źródła energii dzięki któremu będziemy mogli zrealizować inwestycje w zakresie instalacji fotowoltaicznej na 103 nieruchomościach położonych na terenie gm. Paradyż. Instalacje te będą o mocy :

- 5,035 kW w 24 lokalizacjach,
- 4,24 kW w 27 lokalizacjach,
- 3,18 kW w 31 lokalizacjach,
- 2,12 kW w 21 lokalizacjach.

W Polsce odnawialne źródła energii zaspokajają około 4,2% zapotrzebowania na energię. Głównymi źródłami są: biomasa (2%), wiatr (1,4%) oraz hydroenergetyka (0,6%). Rozwój infrastruktury gminy musi być podporządkowany wymogom środowiska przyrodniczego, stąd też kolejny cel strategiczny zakłada rozbudowę i wdrażanie systemów wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

CEL C. Paradyż gminą odnawialnych źródeł energii

Cel ten zakłada, że Paradyż będzie gminą o wysoko rozwiniętej infrastrukturze odnawialnych źródeł energii. Służą temu zadania przeprowadzenia promocji wykorzystania tego typu instalacji poprzez proces uświadamiania, edukacji i wsparcia aktorów sceny lokalnej. Dodatkowym elementem realizacji tego celu jest przeprowadzenie kolejnych inwestycji na obiektach użyteczności publicznej prowadzących do montażu instalacji kolektorów słonecznych oraz mikroturbin wiatrowych. Takie działania oprócz zmniejszenia zużycia energii oraz kosztów jej wykorzystania służyć mają poprzez formę przykładu promocję tego typu inwestycji. Cel strategiczny C będzie osiągnięty przez realizację następujących celów operacyjnych:

CEL Operacyjny C.1. Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii na obiektach użyteczności publicznej

Realizując przedmiotowy cel Gmina Paradyż w 2017 roku dzięki środkom z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego wykonała systemy pomp ciepła wykorzystywane do ogrzewania budynków szkół w Paradyżu i w Wójcinie. System pomp ciepła zlokalizowany przy Szkole Podstawowej w Paradyżu składa się z gruntowych pomp ciepła o wydajności nominalnej 145,0 kW (dla parametry B0/W35) – 2 szt i z gruntowej pompa ciepła o wydajności nominalnej 18,65 kW (dla parametry B0/W35) – 1 szt. . Natomiast przy budynku Szkoły Podstawowej w Wójcinie system pomp składa się z : gruntowej pompy ciepła o wydajności nominalnej 145,0 kW (dla parametry B0/W35) – 1 szt i z gruntowej pompy ciepła o wydajności nominalnej 18,65 kW (dla parametry B0/W35) – 1 szt. . System pomp był wykorzystywany do ogrzewania tych dwóch budynków szkół w sezonie zimowym 2017/2018 i 2018 / 2019 zdając egzamin na bardzo dobry.

Również w 2018 roku została podpisana umowa z Województwem Łódzkim na realizację termomodernizacji kolejnych budynków użyteczności publicznej (budynku OSP w Paradyżu, budynku OSP w Wójcinie, tzw. Agronomówki oraz świetlicy w Grzymałowie) z wykorzystaniem dofinansowania ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego. Zadania te będą realizowane w latach 2019 i 2020 i będą obejmowały min. zamontowanie powietrznych pomp ciepła do ogrzewania ww budynków.

W ramach realizacji powyższych celów w 2018 roku w Urzędzie Gminy w Paradyżu odbyło się spotkanie na którym przedstawiciele Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi przekazali mieszkańcom Gminy informacje na temat programu „Czyste powietrze”.

5.5. Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Paradyż na lata 2013 -2032

Gmina Paradyż przyjęła Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Paradyż na lata 2013-2032 uchwałą nr XXVII/184/2013 Rady Gminy Paradyż z dnia 22 października 2013r. Całkowita ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest w postaci płyt azbestowo-cementowych na terenie Gminy Paradyż zgodnie z wykonaną w 2010 r. Inwentaryzacją miejsc występowania wyrobów budowlanych zawierających azbest na terenie Gminy Paradyż wynosi 306 525 m², co stanowi ok. 4 597,875 Mg. Przewiduje się realizację programu oczyszczania z azbestu sukcesywnie aż do roku 2032. Na dzień dzisiejszy z terenu Gminy Paradyż azbest usunięto w ilości 253,809 Mg, z czego w roku 2018 115,847 Mg.

5.6. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Na podstawie art. 6 ust.2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, został uchwalony uchwałą Nr XIV/98/2016 Rady Gminy Paradyż z dnia 28 stycznia 2016 roku, Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 - 2020.

Celem głównym Programu jest ograniczenie skali występowania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie a także zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy.

Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw wprowadziła obowiązek tworzenia zespołu interdyscyplinarnego. Zgodnie z ustawą zespół interdyscyplinarny stanowi element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i jest metodą pracy w tym obszarze, opartą na systemowej współpracy lokalnych instytucji, podmiotów i służb. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorzy sądowi.

Celem działania Zespołu Interdyscyplinarnego jest działalność profilaktyczna, informacyjna i pomoc rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych. W 2018 roku odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. W trakcie posiedzeń Zespołu na bieżąco omawiano stan realizacji procedury "Niebieskie Karty". Podejmowane były tematy dotyczące przepisów prawa regulujące działania instytucjonalne związane ze zwalczaniem przemocy w rodzinie. Praca nad konkretnym problemem należy do grupy roboczej Zespołu. Skład grupy roboczej nie jest stały, zależy od problemu występującego w rodzinie. Na posiedzenia grupy

roboczej zapraszane są zarówno osoby wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą, jak i osoby wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc, z którymi ustala się plan pracy. Ogółem w 2018 roku prowadzonych było 8 procedur (ofiarami przemocy było 7 kobiet i 1 mężczyzna), odbyło się 18 posiedzeń grup roboczych. Zakończono 6 procedur "Niebieskie Karty" z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie związana jest głównie z nadużywaniem alkoholu. Sytuacja w rodzinie jest monitorowana na bieżąco – 1 raz w miesiącu pracownik socjalny wspólnie z Policją odwiedza rodzinę, w której istnieje podejrzenie stosowania przemocy, osoby uzależnione są kierowane na rozmowę motywującą do leczenia do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Z przebiegu spotkań grup roboczych wynika, że interdyscyplinarność ma wiele zalet – szybki i pełny przepływ informacji między służbami społecznymi, możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych, nie powielających się i wykluczających się wzajemnie. W trakcie spotkań grup roboczych planowany jest sposób realizacji procedury "Niebieskie Karty" przez poszczególne instytucje.

W ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie prowadzono również szereg innych działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rodziny dotknięte przemocą, znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej obejmowane są pomocą finansową Ośrodka, ponadto korzystają z porad specjalistów w Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie, Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Opocznie. W ramach współpracy z PCPR raz w miesiącu dyżur pełnił specjalista pracy z rodziną. Na rozmowy do specjalisty kierowane są między innymi osoby objęte procedurą "Niebieskie Karty".

Dla uczniów ze Szkół Podstawowych w zorganizowano spektakle profilaktyczne oraz warsztaty profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania przemocy pt. "Jak radzić sobie w trudnych sytuacjach", ponadto odbyły się spotkania z Policją dot. bezpieczeństwa, lekcje wychowawcze na temat zagrożeń wieku dojrzewania, uzależnień i zachowań ryzykownych. Dzieci i młodzież z terenu Gminy Paradyż uczestniczyła w różnych formach spędzania czasu wolnego promujące zachowania nieagresywne, tj. udział w konkursach, rajdach oraz zajęciach i turniejach sportowych.

Wydatki na realizację zadań wynikających z w/w programu w 2018 roku wyniosły – 3 508,42 zł.

W ramach podnoszenia świadomości mieszkańców w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej wykładane są systematycznie ulotki dotyczące zjawiska przemocy.

5.7. Gminny program wspierania rodziny

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Rada Gminy Paradyż w dniu 31 marca 2016 r. przyjęła uchwałą nr XV/104/16 Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Paradyż na lata 2016 – 2018. Kolejny Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Paradyż na lata 2019 – 2021, który obecnie jest w realizacji i stanowi kontynuację poprzedniego, został uchwalony uchwałą Rady Gminy Paradyż nr II/17/2018 z dnia 20 grudnia 2018 r.

Celem głównym Programu jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Realizacja celu głównego odbywa się poprzez działania w następujących obszarach:

- 1) podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;
- 2) wsparcie materialne rodzin ubogich z dziećmi zagrożonych bezradnością;
- 3) wspieranie rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach

Postawione cele są realizowane głównie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paradyżu. Z udzielonej pomocy społecznej w 2018 r. skorzystało 79 rodzin. W rodzinach tych były 362 osoby, co stanowi 8,01 % ogółu mieszkańców gminy (na 31.12.2018 r. - 4519).

Tabela nr 1. Struktura rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej GOPS w Paradyżu w 2018 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	% w stosunku do ogólnej liczby rodzin
Rodziny z dziećmi ogółem	79	362	100
1	19	59	16,3
2	28	122	33,8
3	25	130	35,9
4	5	31	8,6
5	0	0	0
6	1	10	2,7
7 i więcej	1	10	2,7

Zródło: Dane własne – sprawozdanie roczne MRPiPS

Z tabeli wynika, że najwięcej z pomocy społecznej korzystają rodziny posiadające dwoje dzieci, następnie troje oraz z jednym dzieckiem. Rodzin z licznym potomstwem jest niewiele.

Rodzinom z dziećmi, które znajdują się w najtrudniejszej sytuacji życiowej udziela się pomocy w formie pomocy materialnej wypłacając różne świadczenia z pomocy społecznej: zasiłki stałe, zasiłki celowe, zasiłki okresowe, pomoc w formie posiłków wydawanych w stołówkach szkolnych i zasiłków celowych na zakup żywności - realizowana w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”.

Rodziny korzystają także z systemu świadczeń rodzinnych i wychowawczych w ramach programu Rodzina 500 +, świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Dużym wsparciem finansowym dla rodzin była wypłata świadczeń z rządowego programu „Dobry Start”. Od wielu lat rodziny o niskich

dochodach mające na utrzymaniu dzieci w wieku szkolnym są objęte pomocą w formie stypendium szkolnego i zasiłków celowych.

Tabela 2. Struktura rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń rodzinnych i programu 500+ w 2018 roku

Typ rodzin wychowujących małoletnie dzieci ze względu na liczbę osób w rodzinie			
Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% w stosunku do ogólnej liczby rodzin z dziećmi
Rodziny z dziećmi ogółem	518	1747	100 %
O liczbie dzieci			
1	257	687	49,6 %
2	179	615	34,6 %
3	54	270	10,4 %
4	22	132	4,3 %
5	5	35	1,0 %
6	1	8	0,1 %

Źródło: Dane własne – sprawozdania roczne

Poza pomocą w formie świadczeń finansowych, rodziny otrzymują skierowania do Fundacji „Ostoja im. Siostry Klaryski Stanisławy z Opoczna, która wydaje dla mieszkańców naszej gminy produkty żywnościowe z Banku Żywności, w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020.

Od 2014 roku w Gminie Paradyż realizowana jest Karta Dużej Rodziny, z tej formy pomocy rodzinie do 31 grudnia 2018 roku skorzystało 115 rodzin, w tym w 2018 roku wydano karty dla 12 nowych rodzin. Systematycznie trwa aktualizacja kart, które utraciły ważność.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paradyżu również przyjmuje i kompletuje wnioski o wydanie Wojewódzkich Kart Rodziny. Karty wydaje Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi przesyłając karty imienne na adres domowy rodziny. Rodziny posiadające powyższe karty korzystają z różnego rodzaju ulg i przywilejów, których ilość systematycznie wzrasta.

Diagnozowanie sytuacji rodzin odbywa się podczas wywiadu środowiskowego, poprzez ustalenie planu pomocy, monitorowanie rodzin przez pracowników socjalnych. W sytuacji zaistnienia podejrzenia zaniedbań względem dzieci, zagrożenia bezpieczeństwa lub życia nieletnich, zaniedbań rodzicielskich, braku umiejętności opiekuńczo-wychowawczych do sądu jest kierowany wniosek o wgląd w sytuację rodziny. Sąd orzeka o ograniczeniu lub pozbawieniu władzy rodzicielskiej i postanawia objąć rodzinę nadzorem kuratorskim, ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej lub umieszczeniu poza rodziną.

W przypadku stwierdzenia bezradności rodziny niewydolnej wychowawczo pracownik socjalny wprowadza asystenta rodziny, do bezpośredniej pracy z rodziną. W 2018 roku asystent rodziny pracował z 5 rodzinami w których obejmował wsparciem łącznie 14 dzieci.

Praca asystenta rodziny odbywa się w miejscu zamieszkania tych rodzin i poza nim, przy aktywnym współdziałaniu i współpracy pracownika socjalnego z rejonu osoby objętej wsparciem asystenta.

Wspieranie rodziny, w ramach asystenta rodziny jest procesem długotrwałym, dającym bardzo trudno osiągalne i wymierne efekty działania, powodującym doprowadzenie rodziny do istotnych zmian postępowania członków rodziny i ich sytuacji życiowej, niwelowania destruktywnych zachowań członków rodziny, samodzielności w realizowaniu spraw rodzinnych, podniesieniu jakości życia członków rodziny. Działania asystenta rodziny ukierunkowane są przede wszystkim na utrzymaniu dzieci w ich naturalnym środowisku.

Asystent realizując plan pomocy rodzinie współpracuje z przedstawicielami: sądu, policji, szkoły, służby zdrowia.

W 2018 roku, Gmina Paradyż uczestniczyła w realizacji programu resortowego pt. „Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018”, którego celem było wspomaganie i wspieranie jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego w budowaniu systemu wspierania rodzin, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez dofinansowanie zatrudnienia asystentów rodziny.

Ogólny koszt programu w Gminie Paradyż – 13.400,00 zł. Na realizację tego programu pozyskano kwotę 8.225,00 zł, co pozwoliło częściowo pokryć koszty zatrudnienia asystenta rodziny, natomiast pozostałe wydatki w wysokości 5.903,00 zł zostały pokryte z budżetu gminy Paradyż.

Z informacji uzyskanych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie dotyczącej dzieci z terenu Gminy Paradyżu umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych wynika, że w 2018 roku w pieczy zastępczej nie umieszczono żadnego dziecka. Na terenie Gminy Paradyż funkcjonują 3 rodziny zastępcze spokrewnione.

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie warunków sprzyjających poprawie życia rodzin i dzieci, zwiększa bezpieczeństwo socjalne dzieci, poprawę funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, zabezpieczenie podstawowych potrzeb dzieci. Niezwykle ważnym elementem w realizacji programu była współpraca instytucji i podejmowanie wspólnych działań na rzecz rodzin z terenu gminy Paradyż

5.8. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018 został uchwalony uchwałą Nr XXXV/277/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku, w oparciu o art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Celem głównym Programu jest ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych związanych ze spożywaniem alkoholu, podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Paradyż, prowadzenie działań profilaktycznych oraz ukazywanie młodym ludziom alternatywnych form spędzania czasu wolnego, jak również uświadamianie, że trzeźwość może zapobiec wielu niepowodzeniom życiowym każdego człowieka.

Raport o stanie gminy Paradyż

Wydatki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2018 roku wyniosły 39 800,00 zł i przedstawiają się następująco:

Lp.	Rodzaj wydatków	Kwota zł
2.	Wynagrodzenie członków Komisji	800,00
3.	Wydatki na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie zadań własnych bieżących dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego	5 000,00
4.	Dofinansowanie programów, warsztatów profilaktycznych i edukacyjnych, pogadanek, spektakli profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także szkolenia radnych, rodziców, innych grup zawodowych celem prowadzenia powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, w tym tzw. dopalaczy; wywiadówka profilaktyczna, itp. oraz szkolenie nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień	2 696,43
6.	Udział dzieci i młodzieży w imprezach artystyczno – edukacyjnych, warsztatach profilaktycznych oraz zakup nagród, słodyczy, art. spożywczych dla dzieci i młodzieży biorących udział w konkursach o tematyce uzależnień oraz w imprezach, turniejach, zawodach sportowych promujących zdrowy styl życia i propagujących życie i zabawę bez alkoholu, w tym wynagrodzenie dla animatora sportowego oraz współpraca z Grupą AA „Odblask” i wspieranie działań grupy – zabawa bezalkoholowa, festyn rodzinny o charakterze trzeźwościowym, wycieczki, Dzień Dziecka, spotkanie wielkanocne, opłatkowe, itp.). Utrzymanie bazy sportowej na zajęcia pozalekcyjne	30 156,40
7.	Zakup pomocy i środków dydaktycznych, materiałów biurowych, literatury problemowej, kaset video do realizacji pozalekcyjnych programów opiekuńczo-wychowawczych i profilaktycznych oraz zakup materiałów biurowych i literatury na potrzeby Komisji	534,27
8.	Zakup piłek i sprzętu sportowego do realizacji pozalekcyjnych programów opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży szkolnej biorących udział w pozalekcyjnych zajęciach profilaktycznych i sportowych oraz doposażenie świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych	612,90

W 2018 roku Gmina Paradyż przekazała dotację dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego na

dofinansowanie zadań własnych bieżących. W ramach realizacji tych zadań w GOPS w Paradyżu, pełnił dyżury specjalista pracy z rodziną w ilości 1 raz w miesiącu po 3 godziny. W razie potrzeby, specjalista dojeżdżał do domu podopiecznych. Podopieczni mogli również korzystać z pomocy specjalistów (psycholog, pedagog, terapeuta uzależnień, prawnik) w Ośrodku Interwencji Kryzysowej na miejscu w Opocznie. Do specjalisty podopieczni byli kierowani przez pracowników socjalnych. Najczęściej z pomocy specjalistów korzystały rodziny doznające trudności w relacjach małżeńskich, mające problemy wychowawcze z dziećmi, doznające przemocy, osoby uzależnione od alkoholu, współuzależnione. Udzielano porad, konsultacji oraz prowadzono rozmowy terapeutyczne. Łącznie z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej 2018 roku skorzystało 50 osób, w tym 15 osób z porad indywidualnych, 16 z warsztatów integracyjnych, 12 z porad w telefonie alarmowym, 2 osoby z porady prawnika, 1 rodzina z terapii rodzinnej, 2 osoby uczestniczyły w grupie wsparcia dla ofiar przemocy, 1 osoba z rozmowy indywidualnej. 1 z terapii indywidualnej.

W oparciu o w/w ustawę działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W skład Komisji wchodzi 5 członków. Celem Komisji jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych

W okresie od stycznia do grudnia 2018 roku odbyło się 9 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Komisja przeprowadza rozmowy z osobami uzależnionymi ukierunkowane na motywowanie do leczenia odwykowego: kieruje na terapię do Poradni Leczenia Uzależnień w Opocznie, motywuje do leczenia w Oddziałach Odwykowych w szpitalach w razie konieczności kieruje wnioski do Sądu Rejonowego w Opocznie – III Wydział Rodziny i Nieletnich – celem wydania postanowienia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego.

W 2018 roku Komisja wystosowała 10 wezwań na rozmowy motywujące do leczenia odwykowego z osobami uzależnionymi. Z tego 3 osoby zmotywowano do leczenia odwykowe w zakładzie leczenia odwykowego.

Ponadto Komisja opiniuje wnioski o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy w sprawie limitu oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Gminna Komisja w 2018 roku wydała 4 postanowienia w sprawie opinii dotyczącej wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2018 roku na terenie Gminy funkcjonowało 12 sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

5.9. Program przeciwdziałania narkomanii

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016 - 2020 został uchwalony uchwałą Nr XIV/97/2016 Rady Gminy Paradyż w dniu 28 stycznia 2016 roku.

Zjawisko narkomanii jest jednym z poważniejszych zagrożeń dla dzieci i młodzieży, tym groźniejszym, że dokonujące się zmiany społeczno - ekonomiczne sprzyjają rozpowszechnianiu się mody na używanie środków psychoaktywnych. Problem ten staje się coraz bardziej powszechny w szkołach, dyskotekach i innych miejscach, w których można w sposób łatwy i anonimowy sprzedać czy zażyć narkotyk.

Koniecznym jest promowanie działań zmierzających do upowszechniania zdrowego stylu życia, a jednym z elementów zdrowego stylu życia jest powstrzymanie się od używania substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków. Osiągnięcie takiego celu ogólnego jest możliwe poprzez ścisłą współpracę i ścisłą koordynację działań wielu instytucji.

Celem głównym Programu jest podejmowanie kompleksowych działań mających na celu zmniejszenie popytu na narkotyki oraz minimalizowanie problemów społecznych, w tym szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii ma wiele wspólnych zadań z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Takie zadania jak spektakle profilaktyczne, warsztaty, prelekcje, spotkania z Policją, aktywne spędzanie czasu wolnego bez używek, szkolenia uwzględniają zarówno problemy związane z nadużywaniem alkoholu jak i z narkomanią. W związku z powyższym działania były realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2018 roku dla uczniów ze Szkół Podstawowych w zorganizowano spektakle profilaktyczne pt. „Magiczny kapelusz” ponadto odbyły się spotkania z Policją dot. szkodliwości wynikających z zażywania substancji odurzających, lekcje wychowawcze na temat zagrożeń wieku dojrzewania, uzależnień i zachowań ryzykownych. Członkowie GKRPA, nauczyciele i dyrektorzy szkół uczestniczyli w konferencji dotyczącej problemu narkomani i środków odurzających.

Wydatki na realizację zadań wynikających z w/w programu w 2018 roku wyniosły – 3 508,42 zł.

5.10. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi.

„Programu współpracy Gminy Paradyż z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2018 rok”

Co roku Rada Gminy Paradyż podejmuje uchwałę w sprawie przyjęcia: „Programu współpracy Gminy Paradyż z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”. Również na rok 2018 została podjęta w dniu 19 grudnia 2017 roku przedmiotowa uchwała, gdzie *głównym celem współpracy* Gminy Paradyż z organizacjami pozarządowymi jest poprawa jakości życia oraz pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców gminy Paradyż, a także wzmocnienie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, poprzez budowanie partnerstwa między samorządem i sektorem pozarządowym. Natomiast *cele szczegółowe współpracy to:*

- 1) poprawa jakości życia poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców Gminy,
- 2) otwarcie na innowacyjność oraz konkurencyjność poprzez umożliwienie organizacjom pozarządowym wystąpienia z ofertą realizacji konkretnych zadań publicznych,
- 3) zapewnienie efektywnego wykonywania zadań publicznych przez włącznie do ich realizacji organizacji pozarządowych,
- 4) integracja podmiotów prowadzących działalność obejmującą swym zakresem sferę zadań publicznych wymienionych w art. 4 ustawy,
- 5) wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych,

6) promowanie rozwoju działalności lokalnej i tworzenie warunków do budowania współpracy między organem samorządu terytorialnego i organizacjami pozarządowymi.

W wyniku jego rozstrzygnięć w dniu 26 marca 2017 roku zostały zawarte umowy z Stowarzyszeniem „Taekwondo Paradyż” na realizację zadania z zakresu organizowania zajęć w zakresie taekwondo –8 000,00 zł oraz z Klubem Sportowym „Paradyż” na realizację zadania pod nazwą upowszechniania kultury fizycznej i sportu – organizowanie imprez sportowych, rekreacyjnych i turniejów piłki nożnej dla młodzieży – 40 000,00 zł.

Na podstawie umowy nr 44/2018 roku z dnia 16.04.2018 roku pomoc została przekazana Fundacji „OSTOJA” im. Siostry Klaryski Stanisławy z Opoczna na dotacja celowa w wysokości 8 000,00 zł. z przeznaczeniem na pomoc społeczną dla jednostek spoza sektora finansów publicznych.

6 000,00 zł zostało przekazane na podstawie podpisanego porozumienia dla Gminy Tomaszów Mazowiecki na realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia. W 2018 r. zgodnie z przedstawionym sprawozdaniem wykonano 321 zabiegów;

6. Realizacja uchwał Rady Gminy Paradyż

L.p.	Numer i data podjęcia	W sprawie	Sposób wykonania
1.	XXXI/220/2018 z dn. 19.02.2018r.	w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych na terenie Gminy Paradyż, a także trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania;	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Łódz. -ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Łódz. z dn. 12.03.2018r.poz.1177. Jednostki niepubliczne otrzymują i rozliczają dotacje na zasadach określonych w niniejszej uchwale
2.	XXXI/221/2018 z dn. 19.02.2018r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Paradyż na lata 2018-2021;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia-wykonano.
3.	XXXI/222/2018 z dn. 19.02.2018r.	w sprawie zmiany w budżecie Gminy Paradyż na rok 2018;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia-wykonano.
4.	XXXI/223/2018 z dn. 19.02.2018r.	w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Gminy Żarnów z przeznaczeniem na opracowanie dokumentacji technicznej i projektowej zadania „Odnawialne źródła energii na terenie Gmin Paradyż i	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia-wykonano. Umowa z Gminą Żarnów zawarta w dniu

Raport o stanie gminy Paradyż

		Źarnów-pompy ciepła”;	26.02.2018r.
5.	XXXI/224/2018 z dn. 19.02.2018r.	w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Gminy Źarnów z przeznaczeniem na opracowanie dokumentacji projektowej zadania „Odnawialne źródła energii na terenie Gmin Paradyż i Źarnów”;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia-wykonano. Umowa z Gminą Źarnów zawarta w dniu 26.02.2018r.
6.	XXXI/225/2018 z dn. 19.02.2018r.	w sprawie przekazania środków finansowych dla policji na pokrycie wydatków inwestycyjnych;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia-wykonano. Umowa z Komenda Policji zawarta w dniu 11 maja 2018roku.
7.	XXXI/226/2018 z dn. 19.02.2018r.	w sprawie przejęcia od Powiatu Opoczyńskiego zadania zarządzania drogą powiatowej Nr 3118E w Paradyżu przy ul. Przedborskiej oraz przyjęcia pomocy finansowej.	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia-wykonano. Porozumienie z Powiatem Opoczyńskim zawarte w dniu 5 marca 2018r.
8.	XXXII/227/2018 z dn. 14.03.2018r.	w sprawie wprowadzenia „Programu zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Paradyż na rok 2018”;	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Łódz.-ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Łódz.z dn. 04.04.2018r.poz.1668.
9.	XXXII/228/2018 z dn. 14.03.2018r.	w sprawie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych skierowanych z Gminy Paradyż;	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz.Urz.Woj. Łódz.-ogłoszona w Dz.Urz.Woj.Łódz.z dn. 04.04.2018r.poz.1669.
10.	XXXII/229/2018 z dn. 14.03.2018r.	w sprawie zmian w budżecie Gminy Paradyż na rok 2018;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano.
11.	XXXII/230/2018 z dn. 14.03.2018r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Paradyż na lata 2018-2022;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano.
12.	XXXII/231/2018 z dn. 14.03.2018r.	w sprawie podziału Gminy Paradyż na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich numerów, granic i liczby radnych	Uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. Urz. Woj. Łódz.-ogłoszona w

Raport o stanie gminy Paradyż

		wybiranych w każdym okręgu wyborczym;	Dz. Urz. Woj. Łódz. z dn. 04.04.2018r.poz.1670.
13.	XXXII/232/2018 z dn. 14.03.2018r.	w sprawie podziału Gminy Paradyż na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych;	Uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. Urz. Woj. Łódz. -ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Łódz. z dn. 04.04.2018r.poz.1671.
14.	XXXII/233/2018 z dn. 14.03.2018r.	w sprawie uchwalenia Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2018-2022 na terenie Gminy Paradyż.	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano.
15.	XXXIII/234/2018 z dn. 26.04.2018r.	w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia-wykonano. Umowa sprzedaży-akt notarialny NR 153/2019 z dnia 07.01.2019r.
16.	XXXIII/235/2018 z dn. 26.04.2018r.	w sprawie przyjęcia oceny zasobów pomocy społecznej Gminy Paradyż;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano.
17.	XXXIII/236/2018 z dn. 26.04.2018r.	w sprawie powołania radnego Kamila Pawła Kolasińskiego do Komisji Rady Gminy Paradyż;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano.
18.	XXXIII/237/2018 z dn. 26.04.2018r.	w sprawie zmian w budżecie Gminy Paradyż na rok 2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano.
19.	XXXIII/238/2018 z dn. 26.04.2018r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Paradyż na lata 2018-2022;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano.
20.	XXXIII/239/2018 z dn. 26.04.2018r.	w sprawie przekazania środków finansowych dla policji.	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano. Porozumienie z Komendą Policji zawarte w dniu 14.05.2018 roku.
21.	XXXIV/240/2018 z dn. 29.06.2018r.	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego i sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2017;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Sprawozdanie zostało

Raport o stanie gminy Paradyż

			zatwierdzone.
22.	XXXIV/241/2018 z dn. 29.06.2018r.	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Paradyż absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2017 rok;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Rada Gminy udzieliła wójtowi absolutorium.
23,	XXXIV/242/2018 z dn. 29.06.2018r.	w sprawie przyjęcia Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Paradyż;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia- opinia negatywna Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.
24,	XXXIV/243/2018 z dn. 29.06.2018r.	w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Paradyż na lata 2018-2023;	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Łódz .-ogłoszona w Dz.Urz.Woj.Łódz.z dn. 20.07.2018r.poz.3883.
25,	XXXIV/244/2018 z dn. 29.06.2018r.	w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej na sfinansowanie zadania inwestycyjnego pn. „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Rezygnacja z zaciągnięcia pożyczki. Zadanie realizowane ze środków własnych.
26,	XXXIV/245/2018 z dn. 29.06.2018r.	w sprawie zmian w budżecie Gminy Paradyż na rok 2018;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia- wykonano.
27,	XXXIV/246/2018 z dn. 29.06.2018r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Paradyż na lata 2018-2021;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia- wykonano.
28,	XXXIV/247/2018 z dn. 29.06.2018r.	w sprawie zmiany wysokości wynagrodzenia Wójta Gminy Paradyż;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia- wykonano.
29,	XXXIV/248/2018 z dn. 29.06.2018r.	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż dotyczącego fragmentu miejscowości Dorobna Wola, działki nr 23/2;	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Łódz .-ogłoszona w Dz.Urz.Woj.Łódz.z dn. 02.08.2018r.poz.3985.
30,	XXXIV/249/2018 z dn. 29.06.2018r.	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż dotyczącego fragmentu miejscowości Solec, działki nr 248/2, 249/2, 250/2,	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Łódz .-ogłoszona w Dz.Urz.Woj.Łódz.z dn.

Raport o stanie gminy Paradyż

		251/2, 252/2;	02.08.2018r.poz.3986.
31,	XXXIV/250/2018 z dn. 29.06.2018r.	w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Paradyż dotyczącego fragmentu miejscowości Wielka Wola, działki nr 85/18.	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Łódz. -ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Łódz. z dn. 02.08.2018r.poz.3987.
32,	XXXV/251/2018 z dn. 09.08.2018r.	W sprawie utworzenia Klastra Energii Powiatu Opoczyńskiego	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Klastr Energii Powiatu Opoczyńskiego nie został utworzony.
33.	XXXV/252/2018 z dn. 09.08.2018r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Paradyż na lata 2018-2022;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia-wykonano.
34.	XXXVI/253/2018 z dn. 29.08.2018r.	w sprawie zmiany Statutu Gminy Paradyż;	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Łódz. -ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Łódz. z dn. 19.09.2018r.poz.4617.
35.	XXXVI/254/2018 z dn. 29.08.2018r.	w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Paradyż miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Łódz. -ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Łódz. z dn. 19.09.2018r.poz.4618.- zezwolenia wydawane zgodnie z zapisami uchwały.
36.	XXXVI/255/2018 z dn. 29.08.2018r.	w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Powiatu Opoczyńskiego z przeznaczeniem na wykonanie zadania „Rozbudowa drogi powiatowej nr 3119E na odcinku Kozenin-Kłopotów. Etap II przez m. Popławy-Kolonia”;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 roku. Rezygnacja z wykonania zadania.
37.	XXXVI/256/2018 z dn. 29.08.2018r.	w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia-wykonana -akt notarialny nr 12078/2018 z dnia

Raport o stanie gminy Paradyż

			19.12. 2018r.
38.	XXXVI/257/2018 z dn. 29.08.2018r.	w sprawie zmian w budżecie Gminy Paradyż na rok 2018;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia-wykonana.
39.	XXXVI/258/2018 z dn. 29.08.2018r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Paradyż na lata 2018-2022;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia-wykonana.
40.	XXXVI/259/2018 z dn. 29.08.2018r.	w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości do gminnego zasobu nieruchomości.	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia-wykonana -akt notarialny nr 145/2019 z dnia 07.01.2019r.
41.	XXXVII/260/2018 z dn. 15.10.2018r.	w sprawie zmian w budżecie Gminy Paradyż na rok 2018;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia-wykonana
42.	XXXVII/261/2018 z dn. 15.10.2018r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Paradyż na lata 2018-2022;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia-wykonana.
43.	XXXVII/262/2018 z dn. 15.10.2018r.	w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Paradyż.	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Rada Gminy uznała skargę za bezzasadną.
44.	XXXVIII/263/2018 z dn. 08.11.2018r.	w sprawie obniżenia ceny skupu żyta na rok 2019 do celów obliczenia podatku rolnego;	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Łódz. z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 roku - ogłoszona w Dz.Urz.Woj.Łódz.z dn. 29.11.2018r.poz.6238.
45.	XXXVIII/264/2018 z dn. 08.11.2018r.	w sprawie zmian w budżecie Gminy Paradyż na rok 2018;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia-wykonana.
46.	XXXVIII/265/2018 z dn. 08.11.2018r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Paradyż na lata 2018-2022;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia-wykonana.
47.	XXXVIII/266/2018 z dn. 08.11.2018r.	w sprawie nadania nazwy placowi publicznemu w Paradyżu „Plac Niepodległości”;	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Łódz. -

Raport o stanie gminy Paradyż

			ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Łódz. z dn. 29.11.2018r.poz.6239.
48,	I/1/2018 z dn.21.11.2018r.	w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Paradyż;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia-wykonana.
49,	I/2/2018 z dn.21.11.2018r.	w sprawie wyboru wiceprzewodniczącego Rady Gminy;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia-wykonana.
50,	I/3/2018 z dn.21.11.2018r.	w sprawie ustalenia przedmiotu działania stałych Komisji Rady Gminy Paradyż	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia-wykonana.
51,	I/4/2018 z dn.21.11.2018r.	w sprawie ustalenia składów osobowych Komisji Rady Gminy Paradyż;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia-wykonana.
52,	I/5/2018 z dn.21.11.2018r.	w sprawie diet dla radnych i Przewodniczącego Rady Gminy Paradyż;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 grudnia 2018r.-wykonana - ustalono diety miesięczne w formie zryczałtowanej.
53,	I/6/2018 z dn.21.11.2018r.	w sprawie diet dla sołtysów;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 grudnia 2018r.-wykonana - ustalono wysokość diety 10% diety przewodniczącego Rady Gminy.
54.	I/7/2018 z dn. 20.12.2018r.	w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Paradyż na rok 2019;	Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 roku i podlega ogłoszeniu w Dz. Urz. Woj. Łódz. -ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Łódz. z dn. 26.02.2019r.poz.1099.
55.	I/8/2018 z dn.20.12.2018r.	w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Paradyż na lata 2019-2023;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
56,	I/9/2018 z dn.20.12.2018r.	w sprawie zmian w budżecie Gminy Paradyż na rok 2018;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Raport o stanie gminy Paradyż

57.	I/10/2018 z dn.20.12.2018r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Paradyż na lata 2018-2023;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
58.	I/11/2018 z dn.20.12.2018r.	w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Powiatu Opoczyńskiego z przeznaczeniem na wykonanie zadania Rozbudowa drogi powiatowej nr 3119E na odcinku Kozenin - Kłopotów. Etap II przez m. Popławy-Kolonia;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 roku. W trakcie realizacji.
59.	I/12/2018 z dn.20.12.2018r.	w sprawie zawarcia porozumienia międzygminnego dotyczącego realizacji zadań z zakresu ochrony zdrowia;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 roku.
60.	I/13/2018 z dn.20.12.2018r.	w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Powiatu Opoczyńskiego z przeznaczeniem dla Ośrodka Interwencji Kryzysowej;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 roku.
61.	I/14/2018 z dn.20.12.2018r.	w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Paradyż z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na 2019 rok”.	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia- wykonana.
62.	I/15/2018 z dn.20.12.2018r.	w sprawie ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych;	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Łódz. -ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Łódz. z dn. 9.01.2019r.poz.83.- wysokość ekwiwalentu podwyższono do kwoty 14,00 za udział w działaniu ratowniczym i 7,00 zł. za udział w szkoleniu.
63.	I/16/2018 z dn.20.12.2018r.	w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 roku – program w trakcie

Raport o stanie gminy Paradyż

			realizacji.
64.	I/17/2018 z dn.20.12.2018r.	w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Paradyż na lata 2019-2021;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 roku – program w trakcie realizacji.
65.	I/18/2018 z dn.20.12.2018r.	w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie zapewnienia posiłku osobom potrzebującym „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia – program w trakcie realizacji.
66.	I/19/2018 z dn.20.12.2018r.	w sprawie określania zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Łódz. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2019r.- ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Łódz. z dn. 09.01.2019r.poz.84. Uchwała w trakcie realizacji.
67.	I/20/2018 z dn.20.12.2018r.	w sprawie podwyższenia wysokości kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Łódz. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2019r.- ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Łódz. z dn. 09.01.2019r.poz.85. Uchwała w trakcie realizacji.
68.	I/21/2018 z dn.20.12.2018r.	w sprawie powołania Przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Paradyż;	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia- wykonano.
69.	I/22/2018 z dn.20.12.2018r.	w sprawie przyjęcia projektu Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia-

		ścieków na terenie Gminy Paradyż.	opinia negatywna Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.
--	--	-----------------------------------	--

7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

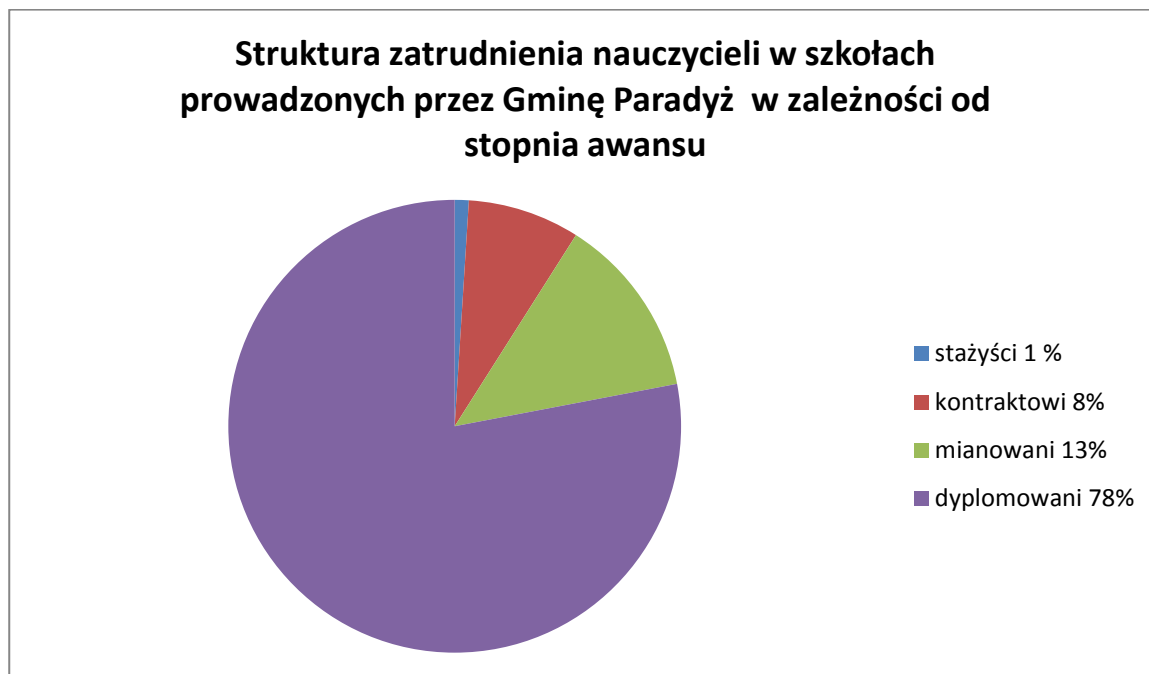
Zadania, które na podstawie obowiązujących przepisów ma realizować Gmina Paradyż często są wykonywane dzięki współpracy z organizacjami pozarządowymi. W 2018 roku Gmina Paradyż współpracowała z Fundacją „Dar dla Potrzebujących” oraz Stowarzyszeniem „Paradyż Dzieciom”. Jednostki te prowadziły i prowadzą nadal punkty przedszkolne w Wójcinie i w Paradyżu. Współpraca ze Stowarzyszeniem „Paradyż Dzieciom” w 2018 roku zaowocowała przystąpieniem przez Stowarzyszenie do budowy świetlicy wiejskiej na gruntach stanowiących własność Gminy.

Bardzo dobrze układała się również współpraca z jednostkami OSP funkcjonującymi na terenie Gminy. W dniu 8 czerwca 2018 roku Gmina Paradyż podpisała umowę z Ministerstwem Sprawiedliwości na zakup sprzętu i wyposażenia na rzecz ochotniczych straży pożarnych. Wkład własny gminy do zadania wynosił 1 %. Sprzęt został zakupiony za kwotę 34 126,47 zł, w tym dotacja z funduszu sprawiedliwości 33 785,22 zł. Dla jednostek z terenu Gminy Paradyż zostały zakupione torby ratownicze, nosze, szyny, defibrylator, przenośne zestawy oświetleniowe. Dodatkowo Gmina pozyskała środki z Województwa Łódzkiego na zakup agregatu prądowórczego” (wydatkowano 49 169,94 zł - w tym dotacja wynosiła 18 000,00 zł, na zakup agregatu prądowórczego 54kW trójfazowego, fabrycznie nowego marka WIOLA, typ W2). Agregat ten będzie służył społeczności Gminy Paradyż do zabezpieczenia dostaw energii elektrycznej w sytuacjach kryzysowych.

W ramach Lokalnej Grupy Działania „U Źródeł” (jesteśmy jej członkiem od 11 lat) nie tylko jako Gmina mamy możliwość pozyskiwania dodatkowych środków, ale również mieszkańcy mogą korzystać ze wsparcia na podejmowanie działalności gospodarczej i organizowanie różnych wydarzeń mających na celu integrowanie wielopokoleniowe.

8. Część analityczna.

8.1. Oświata i edukacja

Dane własne

Liczba uczniów w szkołach samorządowych w roku szkolnym 2017/2018

Lp.	Rok szkolny 2017/2018	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
1.	Szkoła Podstawowa im. OP. AK „Błysk” w Paradyżu	14	278
2.	Szkoła Podstawowa w Sokołowie	8	95
3.	Szkoła Podstawowa w Przyłęku	6	61
4.	Szkoła Podstawowa w Wójcinie	8	127

Liczba uczniów w oddziałach szkolnych w roku 2017/2018

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Gim II	Gim III
Szkoła w Paradyżu	17	26	33	27	20	0	0	0	56	62
Szkoła w Sokołowie	6	8	11	7	10	23	12	0	0	0
Szkoła w Przylęku	7	7	0	9	0	15	14	0	0	0
Szkoła w Wójcinie	19	10	14	11	16	28	15	0	0	0

W 2018 r. zostały zrealizowane wymienione poniżej prace remontowe obiektów oświatowych w Gminie Paradyż:

L.p.	Nazwa jednostki oświatowej	Zakres wykonanych prac	Wartość w zł.
1.	Szkoła Podstawowa im. Oddziału Partyzanckiego Armii Krajowej „Błysk” w Paradyżu	<ul style="list-style-type: none"> Remont całego II piętra w „nowej części budynku”: nałożenie płytek w 2 łazienkach, tynkowanie, malowanie ścian i sufitów oraz nałożenie tynku żywicznego (mozaiki) na korytarzu, w klasach i na klatce schodowej, montaż drzwi, zamontowanie nowego oświetlenia. <p>Wykonanie mozaiki, malowanie ścian i sufitów na I piętrze i parterze w „nowej części” budynku szkoły, wymiana płytek w łazience w „starej części” budynku szkoły (w ramach reklamacji), uszczelnienie dachu nad salą gimnastyczną, czyszczenie orynnowania.</p>	181 192,50
2.	Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego Prymasa Tysiąclecia w Wójcinie	<ul style="list-style-type: none"> Generalny remont łazienki na I piętrze i parterze- wymiana płytek na ścianach i podłodze, wymiana armatury łazienkowej, wymiana orynnowania. 	56 558,74
3.	Szkoła Podstawowa w Przylęku	<ul style="list-style-type: none"> Generalny remont łazienki na parterze, malowanie ścian w kuchni, jadalni oraz szatni, malowanie podłóg w klasach na I piętrze, wymiana wykładziny w korytarzu na I piętrze, montaż żaluzji w sali dla klasy I. 	30 986,09
4.	Szkoła Podstawowa w Sokołowie	<ul style="list-style-type: none"> Wymiana drzwi przejściowych między szkołą a świetlicą wiejską oraz drzwi do sali gimnastycznej. 	4 057,33

8.2. Gospodarka komunalna

Możemy się pochwalić, że dzięki wybudowaniu ok. 83 km sieci wodociągowej mamy w 100 % zwodociągowana gminę z której korzysta 99% mieszkańców. Budujemy również sieć kanalizacyjną, którą objęte jest 67% gminy i korzysta z niej 58% mieszkańców. W tym roku przystąpiliśmy do przebudowy oczyszczalni ścieków – wartość zadania to ponad 14 mln zł. z czego 7,7 mln pochodzi ze środków RPO Województwa Łódzkiego. Przystąpimy również do rozbudowy sieci kanalizacyjnej o kolejne ok. 14 km na, którą uzyskaliśmy dofinansowanie w kwocie ok. 2mln. zł. z PROW i staramy się o kolejny 1 mln. z RPO na realizację części położonej w ramach aglomeracji Paradyż. Również tam gdzie nie ma możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej nie zostawiamy mieszkańców bez wsparcia finansowego aa realizację prac związanych z oczyszczaniem ścieków. Przystąpiliśmy do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków z własnych środków i w pierwszym etapie wybudujemy 63 oczyszczalnie w 14 miejscowościach. Wkładem mieszkańców jest opracowanie dokumentacji technicznej i podłączenie się do wybudowanej oczyszczalni.

8.3. Ochrona środowiska

Mając na uwadze ochronę środowiska naturalnego nie tylko oczyszczamy ścieki ale również dbamy o powietrze, którym oddychają nasi mieszkańcy. W ramach tych działań zwróciliśmy się z wnioskiem do Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o., Oddział w Warszawie - Zakład w Łodzi, o doprowadzenie sieci gazowej dla odbiorców indywidualnych i jednostek publicznych typu: Policja, Bank Spółdzielczy i Parafie w miejscowościach: Podgaj, Krasik, Irenów, Feliksów i Paradyż wchodzących w skład gminy.

Kolejne wydatki związane z ochroną środowiska to wydatki na termomodernizację budynków użyteczności publicznej, które to zadanie zostanie zrealizowane dzięki dofinansowaniu z RPO WŁ. W ramach tego zadania zostaną docieplone 4 budynki założone ogrzewanie pochodzące z powietrznych pom ciepła.

W 2018 roku złożone zostały wspólnie z gm. Żarnów projekty w ramach naboru do RPO WŁ:

- projekt pn. „Odnawialne Źródła Energii na terenie Gmin Paradyż i Żarnów – pompy ciepła" ramach Osi priorytetowej IV Gospodarka niskoemisyjna, Działanie IV.3 Ochrona powietrza, poddziałanie IV.3.2 Ochrona powietrza
Pompy ciepła: 8 lokalizacji o szacowanej łącznej mocy ok. 92,3 kW (od 7 do 14,5 kW)
- projekt pn. „Odnawialne źródła energii na terenie Gmin Paradyż i Żarnów". ramach Osi priorytetowej IV Gospodarka niskoemisyjna, Działanie IV.1 Odnawialne Źródła Energii poddziałanie IV.1.2 Odnawialne źródła energii
Kolektory słoneczne: 17 lokalizacji
Kotły na biomase: 20 lokalizacji
Instalacje fotowoltaiczne: 103 lokalizacji.

Projekty te uzyskały pozytywną ocenę merytoryczną i będą realizowane w latach 2019/2020.

8.4. Drogownictwo.

Dbamy również o infrastrukturę drogową. Na 82,5 km dróg stanowiących własność Gminy 57,398 km jest utwardzonych o nawierzchni bitumicznej, a jedynie 18,752 km to drogi o gruncie rodzimym. Drogi przebiegające przez wszystkie miejscowości położone na terenie Gminy są o nawierzchni bitumicznej. Podkreślenia wymaga fakt, że również duża część dróg dojazdowych do pól posiada taką nawierzchnię. Inwestycja w drogi to poniekąd również inwestycja w rolnictwo ponieważ w chwili obecnej Rolnicy dysponują bardzo nowoczesnym a zarazem kosztownym sprzętem rolniczym, któremu drogi o złej nawierzchni nie służą. Oprócz dróg zostały wybudowane parkingi w Paradyżu i Wójcinie, a w 2018 roku wykonaliśmy zadania związane z zagospodarowaniem centrum Paradyża i Wójcina. Realizacja tych zadań przyczyniła się do podniesienia standardu życia mieszkańców nie tylko tych miejscowości, ale również miejscowości sąsiednich, którzy korzystają z tych obiektów. Wspólnie z Powiatem Opoczno realizujemy także prace związane z przebudową dróg powiatowych, których stan dzięki naszym działaniom stale się poprawia. Budowa ronda na skrzyżowaniu drogi powiatowej z drogą gminną w Paradyżu przyczyniła się do podniesienia bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego to również oświetlenie tych dróg i placów. W 2018 roku na tego typu inwestycje wydaliśmy ok.230 tys. zł.

8.5. Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje na terenie Gminy Paradyż zadania własne gminy i zadania zlecone z zakresu: pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego 500 +, świadczenia „Dobry Start”, Karty Dużej Rodziny. Od stycznia 2018 roku w strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Paradyżu działa Dzienny Dom Senior + z siedzibą w Przyłęku.

Świadczeniami pieniężnymi z pomocy społecznej są:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy,
- specjalny zasiłek celowy.

W roku 2018 wydano decyzji administracyjnych:

- 1) decyzje administracyjne dla podopiecznych z zakresu pomocy społecznej - 299
- 2) decyzje administracyjnych z zakresu świadczeń rodzinnych i zasiłków dla opiekunów - 647
- 3) decyzje administracyjne z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego - 16
- 4) decyzje administracyjnych z zakresu świadczeń wychowawczych – 446

Formy udzielonej pomocy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paradyżu w 2018 roku

Środki finansowe na realizację zadań z pomocy społecznej pochodzą z dwóch źródeł:

- budżetu Wojewody, z którego realizowane są zadania zlecone oraz GOPS otrzymuje dotacje do zadań własnych
- budżetu gminy, z którego realizowane są zadania własne.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paradyżu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku realizował następujące zadania:

Zasiłki stałe - przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Na realizację tego zadania gmina w całości otrzymała dotację z budżetu Wojewody.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku wypłacono zasiłki stałe dla 18 osób w formie 195 świadczeń – na ogólną kwotę 108 214,02 zł. O wypłaconych zasiłków stałych opłacono 175 składek zdrowotnych dla 16 osób;

Zasiłki okresowe - zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe - otrzymana dotacja została wykorzystana w wysokości 9 618,37 zł. Wypłacono 35 świadczeń dla 14 osób.

Dożywianie – środki na ten cel pochodzą zarówno z zadań własnych gminy jak i dotacji celowej z budżetu Wojewody.

W 2018 roku w ramach dotacji celowej z budżetu Wojewody otrzymano i wydatkowano kwotę 51 141,00 zł, z zadań własnych z budżetu Gminy wydatkowano 17 047,00 zł. Ogółem koszt Programu wyniósł 68 188,00 zł. W ramach Programu wydatkowano kwoty na:

- dożywianie w szkołach - 147 dzieci (19 778 posiłki) – na kwotę 55.529,00 zł; w tym środki własne - 10 778,00 zł, dotacja – 44 741,00 zł.

- zasiłki celowe dla 25 osób (liczba świadczeń - 38) – na kwotę 12 659zł; w tym środki własne – 6 259,00 zł, dotacja – 6 400,00 zł.

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowano w 4 szkołach na terenie gminy Paradyż oraz 4 ponadgimnazjalnych do których uczęszczali uczniowie zamieszkujący naszą gminę.

Zasiłki celowe - zasiłki celowe są zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku wydatkowano na ten cel ze środków własnych gminy kwotę 15 519,37 złote, wypłacając pomoc dla 27 rodzin w postaci 36 świadczeń: w tym wypłacono 13 zasiłków celowych specjalnych dla 9 rodzin na łączną kwotę 7050,00 zł.

Pobyt w domu pomocy społecznej - kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. W 2018 roku w domach pomocy społecznej przebywało ogółem 4 mieszkańców, do końca grudnia Gmina opłaciła pobyt na kwotę 79 555,26 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się również wypłatą świadczeń rodzinnych, którymi są:

- ❖ zasiłki rodzinne z dodatkami - w 2018 roku wypłacono 6 505 zasiłków rodzinnych dla 641 dzieci w 398 rodzinach na kwotę 758 695,72 zł. oraz dodatki do zasiłku rodzinnego :
- dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego wypłacono dla 11 osób – 107 świadczeń na kwotę 40 354,13 złote.
- dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka – dla 22 osób na kwotę 49 420,37,00 zł.

Raport o stanie gminy Paradyż

- dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka dla 29 osób na kwotę 28 280,88 zł.
  - jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka dla 48 rodzin w formie 48 świadczeń na kwotę 48 000,00 zł.
  - dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka dla 32 osób na kwotę 38 284,84 zł.
  - dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego dla 391 osób na kwotę – 39 985,50 zł.
  - dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania dla 112 osób – na kwotę 71 542,81 zł.
  - wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej dla 122 osób – 119 084,72 zł.
- a także wydatki na świadczenia rodzinne w 2018 roku ogółem – 2 125 848,90 zł.

- ❖ świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna) - 2018 roku wypłacano świadczenia opiekuńcze dla 23 osób – 258 świadczeń na kwotę 381 066,00 zł. Wysokość świadczenia w 2018 roku wynosiła 1 477,00 zł. świadczenia pielęgnacyjne dla 23 osób – 258 świadczeń na kwotę 381 066,00 zł. Wysokość świadczenia w 2018 roku wynosiła 1 477,00 zł; specjalny zasiłek opiekuńczy dla 13 osób (120 świadczeń) na kwotę 64 498.10 złotych; zasiłek dla opiekuna dla 4 osób, 47 świadczeń na kwotę 25 140,00 zł.
- ❖ jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- ❖ składki społeczne i zdrowotne opłacane od świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych.

GOPS w Paradyżu realizuje również pomoc osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskuteczności egzekucji, odbywa się to poprzez wypłatę należnych im świadczeń oraz prowadzi postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Ponadto GOPS realizuje zadania w zakresie:

Świadczenia wychowawcze w ramach realizacji Programu „Rodzina 500 plus”

Całkowity koszt realizacji Programu Rodzina 500 plus w Gminie Paradyż w 2018 r. wyniósł – 4 012 181,76 zł:

- w tym na wypłatę świadczeń dla rodzin wydatkowano kwotę – 3 952 889.42 zł;
- na obsługę programu 59 292,34 zł.

Z pomocy programu Rodzina 500 + w Gminie Paradyż skorzystało 421 rodzin, a w rodzinach 745 dzieci, którym wypłacono 7 952 świadczenia.

Realizacja programu „ Dobry Start”

Łączne wydatki za rok 2018 r. na realizację programu „ Dobry start” wyniosły: **207 700,00 zł.**

- wydatki na wypłatę świadczenia wychowawczego wyniosły: 201 000,00 zł.

- koszty obsługi wyniosły: 6 700,00 zł.

Liczba pobierających w roku oceny świadczenie wychowawcze wyniosła 413 rodzin. Liczba wypłaconych świadczeń dobry start wyniosła 670. Z programu skorzystało 670 świadczeniobiorców.

Fundusz alimentacyjny

Świadczenia przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 złotych w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 złotych miesięcznie.

W 2018 roku wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla 12 dzieci z 8 rodzin – wypłacając 176 świadczeń) – na kwotę 60 780,00 zł.

Realizacja ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”

Wniosek o wypłatę świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Podstawowym warunkiem wypłacenia jest jednorazowego świadczenie w wysokości 4.000 zł jest posiadanie zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Z wnioskiem o jednorazowe świadczenie mogą występować: matka, ojciec, opiekun prawny albo opiekun faktyczny (czyli osoba faktycznie zajmująca się dzieckiem)

W 2018 roku zostały w naszym ośrodku wypłacono 3 świadczenia dla 3 rodzin na kwotę 12 000,00 zł.

Karta Dużej Rodziny

Kartę Dużej Rodziny realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2015 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2017, poz. 1832 późn. zm.). Zadanie to na podstawie upoważnienia Wójta zlecone zostało Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej. Koszt realizacji programu przez gminę jest finansowany ze środków budżetu państwa. Koszt realizacji programu przez gminę wynosi w 2018 r. wyniosły – 85,69 zł.

W 2018 roku zamówiono i wydano Karty Dużej Rodziny dla 12 rodzin.

Prace społecznie użyteczne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paradyżu od 2008 r. uczestniczy w programie prac społecznie użytecznych organizowanym przez Gminę Paradyż w porozumieniu z Powiatowym Urzędem Pracy w Opocznie..

Uczestnikiem prac społecznie użytecznych może być osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych, korzystająca ze świadczeń z pomocy społecznej. Osoba wykonująca prace społecznie użyteczne zachowuje status osoby bezrobotnej w trakcie wykonywania tych prac. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Starosta refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60 % minimalnej kwoty świadczenia przysługującego. Gmina sporządza do dnia 31 stycznia każdego roku roczny plan potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych, który przesyła staroście i kierownikowi ośrodka pomocy społecznej. Plan ten określa w szczególności: rodzaje prac społecznie użytecznych, liczbę godzin wykonywania tych prac oraz

liczbę bezrobotnych bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, którzy mogą być skierowani do wykonywania prac społecznie użytecznych.

W 2018 roku w ramach prac społecznie użytecznych było zatrudnione 3 osoby, przepracowały 675 godzin po 8,30 zł. przy wyrównywaniu poboczy, czyszczeniu chodników, porządkowaniu przystanków przy drogach gminnych i powiatowych, porządkowaniu na „placach zabaw”, porządkowaniu placów i obejść w miejscach użyteczności publicznej.

Łączny koszt tych prac wyniósł 5578,50 zł, w tym z budżetu gminy – 2231,40 zł a 3347,10zł z refundacji z Powiatowego Urzędu Pracy w Opocznie.

9. Podsumowanie.

Gmina Paradyż staje się gminą nowoczesną, bezpieczną i coraz ładniejszą, to wszystko cieszy i napawa dumą, a jednocześnie mobilizuje do dalszej pracy. Zapraszamy chętnych do inwestowania w naszej Gminie a także do osiedlania się na jej terenie. Wszystkich nowych mieszkańców i inwestorów bardzo miło przyjmemy i powitamy w naszej wspólnocie gminnej.

WÓJT
mgr Wojciech Rudalski